

Центральноукраїнський національний технічний університет
Економічний факультет
Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

«ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ»
Завідувач кафедри
д.е.н., професор
_____ Володимир ЗАЙЧЕНКО
«__» _____ 20__ р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

на тему:

**Підвищення ефективності управління оборотними активами на
підприємстві сфери послуг (на прикладі ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-
КІРОВОГРАД», м. Кропивницький)
«Increasing the efficiency of the of current asset management of the service
sector enterprise»**

Виконав здобувач вищої освіти
2м курсу, групи ЕОБ-23м-1,4
ОПП «Економіка та організація бізнесу»
спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»
_____ Готішан В.Г.
«__» _____ 20__ р.
Керівник роботи: к.е.н., доцент
_____ Дмитришин Б.В.
«__» _____ 20__ р.
Рецензент: к.е.н., доцент

м. Кропивницький

Центральноукраїнський національний технічний університет

Факультет Економічний
Кафедра Економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Галузь знань Управління та адміністрування
Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма Економіка та організація бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Завідувач кафедри

(підпис)
д.е.н., проф. Володимир ЗАЙЧЕНКО
(наук. ступінь, вч. звання, ім'я та прізвище)

«___» _____ 202__ року

**ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Готішана Віталія Георгійовича

(прізвище, ім'я та по-батькові)

- Тема роботи «Підвищення ефективності управління оборотними активами на підприємстві сфери послуг (на прикладі ТОВ "МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД", м. Кропивницький)»
- Керівник роботи Дмитришин Богдан Васильович, к.е.н., доцент
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
- Строк подання роботи до захисту _____
- Мета та завдання кваліфікаційної роботи Мета: дослідження теоретичних і практичних аспектів організації оборотних активів підприємства, джерел їх формування та ефективності використання (на прикладі підприємства сфери медичних послуг ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД», м. Кропивницький)
Завдання: - охарактеризувати сутність понять «оборотний капітал», «оборотні активи», «оборотні кошти»; - розглянути сучасні підходи до управління оборотними активами на підприємстві сфери послуг;- дати характеристику ринку діагностичних та лабораторних послуг України протягом останніх років;- провести аналіз фінансового стану ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»; - провести аналіз динаміки і структури активів та пасивів на ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»;

- обґрунтувати заходи щодо вдосконалення управління дебіторською заборгованістю на досліджуваному підприємстві;
- обґрунтувати важливість впровадження цифрових інструментів для моніторингу та контролю оборотних активів на досліджуваному підприємстві;
- надати практичні рекомендації щодо удосконалення ефективності управління активами підприємства ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД».

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Дата видачі завдання
«05» вересня 2024 р.

Керівник роботи _____ Дмитришин Б.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Завдання прийняте до виконання
«05» вересня 2024 р.

Здобувач _____ Готішан В.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Готішан В.Г. «Підвищення ефективності управління оборотними активами на підприємстві сфери послуг (на прикладі ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД», м. Кропивницький)». Кваліфікаційна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за ОПП «Економіка та організація бізнесу» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» / Центральноукраїнський національний технічний університет. Кропивницький, 2024. 87 с.

В першому розділі роботи розкриті питання теоретико-методологічні аспектів управління оборотними активами підприємства. Викладені підходи до трактування основних економічних понять, розглянуто склад і структуру оборотних активів, підходи до класифікації, розкрито сутність та процес оцінки ефективності управління оборотними активами підприємства. В другому розділі проаналізована фінансово-господарська діяльність ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» та його зовнішнє макросередовище. Проведений аналіз дозволив визначити пріоритетні напрямки щодо удосконалення управління складовими оборотних активів підприємства, в першу чергу дебіторської заборгованості. В третьому розділі розроблені системні заходи для оптимізації рівня заборгованості, зокрема пропонується її автоматизація і контроль з використанням цифрової платформи UiPath. Прогнозування фінансових показників на основі сценаріїв розвитку проєкту впровадження зазначеної системи засвідчило фінансову життєздатність та вигідність інвестицій у цифрові технології.

Ключові слова: підприємство, оборотні активи, оборотний капітал, управління, фінансові показники, ефективність, заборгованість

ANOTATION

Gotishan V. "Increasing the efficiency of the of current asset management of the service sector enterprise". Qualifying work for the second (master's) level of higher education at the OPP "Economics and business organization" in the specialty 076 "Business and trade" / Central Ukrainian National Technical University. Kropyvnytskyi, 2024. 87 p.

The first section of the work reveals the theoretical and methodological aspects of the management of current assets of the enterprise. The approaches to the interpretation of basic economic concepts are outlined, the composition and structure of current assets are considered, approaches to classification are discussed, the essence and process of assessing the effectiveness of the management of current assets of the enterprise are revealed. The second section analyzes the financial and economic activities of LLC "MDTS EXPERT-KIROVOGRAD" and its external macroenvironment. The analysis made it possible to determine priority areas for improving the management of the components of the enterprise's current assets, primarily accounts receivable. The third section develops systemic measures to optimize the level of debt, in particular, its automation and control using the UiPath digital platform are proposed. Forecasting financial indicators based on project development scenarios for the implementation of the specified system has demonstrated the financial viability and profitability of investments in digital technologies.

Key words: enterprise, current assets, working capital, management, financial indicators, efficiency, debt

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1. Економічна сутність понять оборотні активи, оборотний капітал та оборотні кошти підприємства	7
1.2. Склад та структура оборотних активів	11
1.3. Основні завдання аналізу та управління оборотними активами.....	14
2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»	23
2.1. Аналіз ринку діагностичних та лабораторних послуг	23
2.2. Аналіз фінансового стану ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»	30
2.3. Аналіз динаміки і структури активів та пасивів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ- КІРОВОГРАД»	42
3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА	53
3.1. Заходи щодо вдосконалення управління дебіторською заборгованістю підприємства	53
3.2. Напрями впровадження цифрових інструментів для моніторингу та контролю оборотних активів підприємства	60
3.3. Пропозиції щодо удосконалення ефективності управління активами підприємства	74
ВИСНОВКИ	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	84
ДОДАТКИ	88

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. В умовах військового конфлікту з РФ стан розвитку економіки України характеризується спадом виробництва, погіршенням платіжної дисципліни, підвищенням відсоткових ставок на позиковий капітал та зростанням темпів інфляції. В таких умовах особливо актуальними стають питання щодо забезпечення підприємств оборотними коштами та їх ефективне використання, адже оборотний капітал підприємств має вплив на різні аспекти їх виробничо-господарської діяльності: на показники виробництва і реалізації продукції (послуг), використання матеріальних ресурсів, структуру собівартості продукції (послуг), збалансованість грошових потоків з операційної, інвестиційної та фінансової діяльності, фінансовий стан як у виробничій, так і невиробничій сферах підприємництва.

Управління оборотними активами є одним із основних елементів управління економічною діяльністю підприємства загалом, що становить систему принципів і методів розроблення та реалізації управлінських рішень, пов'язаних із формуванням, розподілом та використанням оборотного капіталу і організацією обігу грошових засобів підприємства.

Теоретичні аспекти формування та управління оборотними активами підприємств досліджували відомі вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема: І. Бланк [1], О. Кравченко [9], С. Нестеренко [16; 17], Л. Пан [21], Г. Савицька [27], Р. Шурпенкова [34; 35], Ван Хорн Дж., Е. Брігхем, Р. Холт та інші. У їх роботах відображено вітчизняний і закордонний досвід обґрунтування економічної сутності і процесу формування оборотних активів підприємства.

Не зважаючи на те, що на даний момент вже існує велика кількість праць на дану тематику, подальше дослідження і вдосконалення формування та використання оборотних активів вітчизняних підприємств безумовно є

потрібним для підвищення ефективності їх діяльності у сучасних надзвичайно непростих умовах ведення підприємництва.

Метою роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів організації оборотних активів підприємства, джерел їх формування та ефективності використання (на прикладі підприємства сфери медичних послуг ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД», м. Кропивницький).

Для досягнення мети в роботі поставлені і вирішені такі **завдання**:

- охарактеризувати сутність понять «оборотний капітал», «оборотні активи», «оборотні кошти»;
- визначити склад і структуру оборотних активів підприємства, навести їх класифікаційні ознаки;
- розглянути сучасні підходи до управління оборотними активами на підприємстві сфери послуг;
- дати характеристику ринку діагностичних та лабораторних послуг України протягом останніх років;
- провести аналіз фінансового стану ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»;
- провести аналіз динаміки і структури активів та пасивів на ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»;
- обґрунтувати заходи щодо вдосконалення управління дебіторською заборгованістю на досліджуваному підприємстві;
- обґрунтувати важливість впровадження цифрових інструментів для моніторингу та контролю оборотних активів на досліджуваному підприємстві;
- надати практичні рекомендації щодо удосконалення ефективності управління активами підприємства ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД».

Об'єктом дослідження є оборотні активи підприємства сфери медичних послуг в сучасних умовах господарювання.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні аспекти оборотних активів, їх формування і ефективного використання на підприємстві сфери послуг.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в наступному:

- *набула подальшого розвитку* система заходів щодо управління дебіторською заборгованістю підприємства сфери медичних послуг в умовах сучасних загроз і викликів;

- *набули подальшого розвитку* напрямки підвищення ефективності діяльності підприємства сфери медичних послуг на основі роботизації процесів моніторингу і контролю управління оборотними активами.

Практична цінність роботи полягає в тому, що викладені у роботі пропозиції та заходи з удосконалення ефективності управління активами підприємства можуть бути застосовані у практичній діяльності ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД».

Апробація результатів дослідження та їх публікація. Результати дослідження були апробовані на II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Проблеми і перспективи економічного розвитку в умовах модернізаційних процесів в Україні та світі» (27 листопада 2024 року, Центральноукраїнський національний технічний університет, м. Кропивницький, Україна) та опубліковані у вигляді тез на тему «Переваги впровадження інформаційної системи UiPath для моніторингу та контролю оборотних активів».

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається з анотації двома мовами, вступу, основної частини (три розділи, які поділяються на десять параграфів), висновків, списку використаних джерел та чотирьох додатків. Загальний її обсяг становить 87 сторінок (без врахування додатків), а з урахуванням чотирьох додатків – 99 сторінок друкованого тексту. Основний текст включає в себе 18 розроблених таблиць і 16 рисунків. Список використаних джерел містить 38 джерел на 4 сторінках.

1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність понять оборотні активи, оборотний капітал та оборотні кошти підприємства

Проблеми ефективного управління будь-чим вимагають виконання попереднього аналізу економічного значення відповідного терміну (об'єкту, предмету, процесу, явища тощо). З одного боку, це має визначити суть такого управління в сучасних умовах господарювання, а з іншого – його роль у забезпеченні ефективного функціонування підприємств.

Аналіз визначень терміна «оборотний капітал» у спеціалізованій економічній літературі показує, що в наукових джерелах існує неоднозначність у поглядах та відсутність єдиного розуміння цього поняття серед авторів.

Так, Мельничук К.С. під оборотним капіталом розглядає «авансовану вартість в елементи оборотних виробничих фондів і фондів обігу на рік чи операційний цикл для забезпечення безперервного процесу виробництва та реалізації продукції з метою досягнення достатнього рівня прибутковості підприємства» [13, с.110].

Гоцуляк С.М. вважає, що «оборотний капітал – це сукупність економічних відносин пов'язаних з формування та використанням фінансових ресурсів необхідних для забезпечення безперервності функціонування підприємства» [5, с. 39].

Синтезуючи фінансовий, економічний та бухгалтерський підходи до визначення оборотного капіталу, доповнюючи Дороніну М. С., яка акцентує увагу на «динамічності оборотного капіталу, що проявляється у кругообігу, визначимо оборотний (обіговий, поточний) капітал підприємства як грошові та матеріальні фонди у їх двох аспектному прояві (джерела формування та капітальні блага), які в процесі циклічного кругообігу переходять із однієї

форми в іншу, повністю реалізуються чи споживаються протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців, переносячи свою вартість на готовий продукт» [16, с. 97].

Інші автори визначають оборотний капітал як капітал, інвестований в оборотні активи підприємства. Тим самим стверджують, що оборотний капітал інвестують в оборотні активи як сфери виробництва, так і сфери обігу, відповідно, він складається з двох складових: оборотний виробничий капітал та обіговий капітал.

В процесі дослідження було виявлено, що деякі науковці поняття «оборотний капітал» ототожнюють з поняттями «оборотні активи» та «оборотні кошти». Це розмаїття термінів певною мірою позначається і на трактуванні цього поняття окремими авторами.

У зв'язку з цим виникає необхідність визначитися із сутністю даних понять та встановити їх зв'язок з поняттям «оборотний капітал».

Згідно поглядів О. Швидкої, Л. Соляник, М. Дороніної відмітимо двоїстість природи оборотного капіталу, яка полягає як у його матеріально-речовинній, вартісній (грошовій) та вартісній авансованій формі. Так, О. Швидка запропонувала варіант співвідношення таких близьких, але все ж таки, неідентичних понять як «оборотні кошти» та «оборотні активи»: оборотні активи завжди відображають характер розміщення інвестованого у процесі господарської діяльності оборотного капіталу, а оборотні кошти та засоби – відображають конкретний склад оборотних активів [12, с. 247].

Л. Соляник визначає оборотні активи (або поточні активи) як «сукупність матеріальних і фінансових активів, які шляхом структурної трансформації здійснюють безперервний кругообіг форм вартості з метою постійного відновлення процесу виробництва, одержання прибутку, підтримання нормальної ліквідності підприємства, і повинні повністю споживатися протягом одного календарного року чи операційного циклу». На відміну від оборотних активів, оборотний капітал розглядається як частина загального капіталу підприємства з високою швидкістю обороту, що

припиняє своє існування як капіталу із завершенням кожного операційного циклу. На думку Л. Соляник поєднання активної форми оборотних активів та пасивної форми (як джерела формування) оборотного капіталу формує оборотні засоби [4, с. 124].

Багато інших авторів оборотні активи ототожнюють з оборотними коштами. Але ж все ж таки, оборотні активи є ширшим за поняття «оборотні кошти». Оскільки загальноприйнятий поділ оборотних коштів на оборотні фонди та фонди обігу не враховує такої складової господарських засобів підприємства, як поточні фінансові інвестиції. І дійсно, поняття «оборотний капітал» об'ємніше за поняття «оборотні кошти», оскільки в ньому відображається суть ринкових відносин.

Деякі науковці, а саме Г.Б. Тітаренко, оборотні кошти, оборотний капітал та оборотні активи розглядають як синоніми. Проте переважна більшість учених схиляються до протилежної думки, згідно з якою «оборотні активи», «оборотний капітал» і «оборотні кошти» – це три самостійні економічні категорії, з характерними тільки їм особливостями і властивостями, а тому і ототожнювати їх ніяк не можна [9, с. 29].

Маргасова В.Г. виділяє чотири основні школи у процесі дослідження поняття «оборотний капітал»: класичну, представниками якої є А. Сміт, К. Маркс, Д. Рікардо, Ф. Кене, радянську, сучасну та західну [13, с. 109].

Поважний О.С. вважає, що поняття «оборотні фонди» і «оборотний капітал» є ідентичними. Крім того, вчений пропонує використовувати саме останнє поняття. Також автор об'єднує такі категорії як «оборотні кошти», «оборотні засоби» і «оборотні активи» [23, с. 42].

На думку Головченка Т.М., оборотні активи – це сукупність майнових цінностей підприємства, що обслуговують поточний господарський процес протягом одного операційного (виробничо-комерційного) циклу [4].

Мельничук К.С. визначає оборотні активи як грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені

для реалізації чи споживання протягом операційного циклу, чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу [13, с. 110].

З наведених вище визначень оборотних коштів, оборотних активів та оборотного капіталу та розкриття їх економічної суті, можна зробити висновок, що це майже рівнозначні поняття за своєю економічною природою, але зовсім різні.

Оборотний капітал, як і оборотні кошти та оборотні активи, інвестується в оборотні ресурси та засоби обігу на всіх етапах кругообігу, постійно перебуває в русі і забезпечує безперервність виробничого процесу, виконуючи ті ж функції, що й оборотні кошти. Оборотний капітал є більш широким поняттям, оскільки охоплює елементи як оборотних активів, так і оборотних коштів. Основна відмінність між оборотними активами та оборотними коштами полягає в тому, що останні не включають поточні фінансові інвестиції, але містять витрати майбутніх періодів, на відміну від оборотних активів.

Таким чином загалом на сьогоднішній день не існує єдиної думки, щодо економічної сутності поняття «оборотні активи». Найбільш важливі риси оборотних активів полягають в наступному:

- оборотний капітал, незалежно від галузі діяльності, єдиний (відмінності можливі в специфіці організації, але не в самій його суті);
- вельми важливою рисою є авансування вартості;
- авансуються не тільки в закріплені за організацією кошти (власні джерела формування), але і позикові кошти;
- забезпечення фінансових умов для безперервності та ритмічності процесу виробництва і обігу.

Для оборотного капіталу організації характерні такі особливості:

- по-перше, він повинен бути вкладений заздалегідь, авансований до отримання доходів;
- по-друге, він в якості ресурсу не споживається, а постійно поновлюється в господарському обороті;

– по-третє, відносна потреба в оборотному капіталі залежить від обсягу господарської діяльності і повинна відповідно регулюватися.

1.2. Склад та структура оборотних активів

На сьогоднішній день в економічній науці склалося чітке уявлення про склад, структуру і класифікацію оборотних активів підприємства. Необхідність класифікації оборотних активів обумовлюється неоднорідністю їх складу і якісними характеристиками. Розглянемо їх докладніше.

Розглядаючи оборотні активи важливо розрізняти їх структуру та склад. Структура оборотного капіталу підприємств як правило складається з двох основних компонентів: оборотні засоби та короткострокові фінансові вкладення (рис. 1.1).

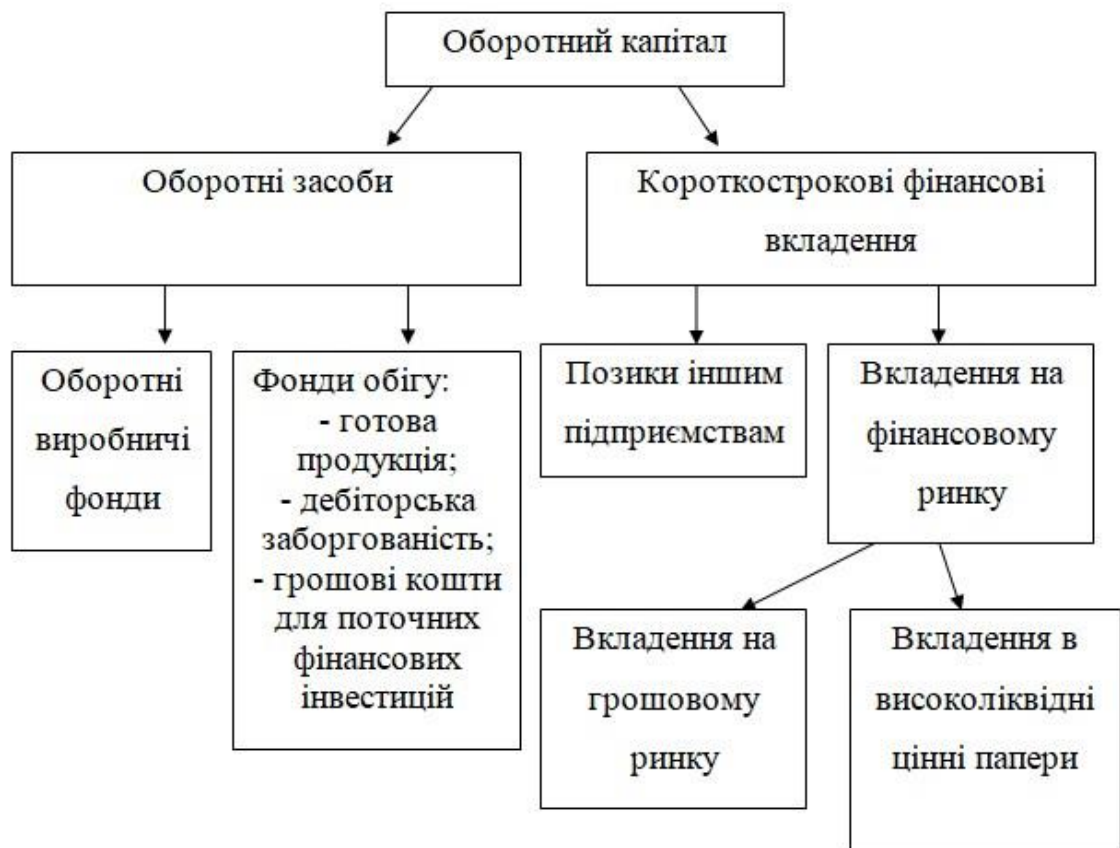

Рис. 1.1. Структура оборотного капіталу підприємства [26]

Загальні принципи структури оборотного капіталу

- 1) Гнучкість: Компоненти оборотного капіталу повинні бути легко трансформовані відповідно до потреб підприємства.
- 2) Ліквідність: Високий рівень ліквідності забезпечує можливість швидкого перетворення активів на гроші.
- 3) Збалансованість: Важливо зберігати баланс між частиною капіталу, що обслуговує виробництво, і тією, що забезпечує фінансові потоки.

Співвідношення між окремими елементами оборотних активів, виражене у відсотках, також називається їх структурою. Різниця в структурах оборотних активів обумовлюється багатьма факторами, зокрема, особливостями організації виробничого процесу, умовами постачання і збуту, місцезнаходженням постачальників і споживачів, структурою витрат на виробництво [35, с. 152].

Тому у визначенні економічної суті оборотних активів, на нашу думку, обов'язково повинні бути присутні вказівки на те, що вони авансуються у виробництво, оскільки авансуванню підкреслюється їх безперервний рух, динамізм.

Щоб проводити аналіз оборотних активів потрібно їх класифікувати. Аналіз класифікацій оборотних активів, поданих як вітчизняними, так і зарубіжними авторами, дозволяє говорити про схожість класифікаційних ознак і неістотність відмінностей. На нашу думку, чи не найбільш повну характеристику оборотного капіталу проводить І.А. Бланк [1], який класифікує оборотні активи характером участі в операційному процесі, фінансовими джерелами формування та за методом планування (рис.1.2).

Рис.1.2. Класифікація оборотних активів підприємства [10]

Отже, оборотні активи можна класифікувати по багатьох групах ознак. Професор М.В. Романовський виділяє чотири признаки класифікації (додаток Б): середовище виробництва; можливість планування (нормування); джерела формування; ліквідність [26, с. 111].

На сьогоднішній день також можна виділити і інші ознаки класифікації оборотних активів. Так, на нашу думку, джерела формування оборотних активів у найпростішому випадку можна розділити на середньострокові та короткострокові (рис. 1.3). До середньострокових відносяться середньострокові банківські кредити, а до короткострокових – короткострокові банківські кредити і стійкі пасиви.

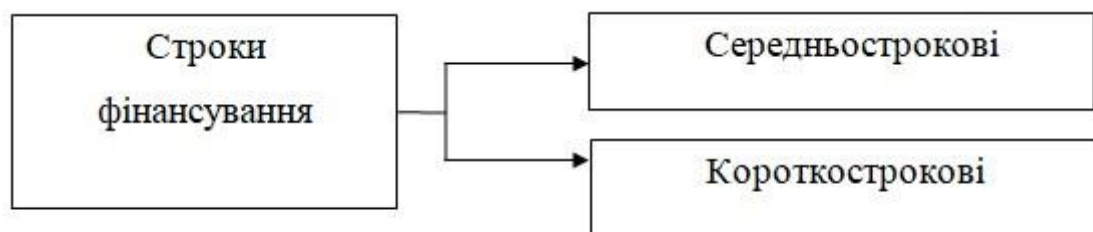

Рис. 1.3. Класифікація оборотних активів за строками фінансування [18]

У той же час по періоду функціонування оборотні активи повинні ділитися уже на три частини: постійні, пов'язані з циклічністю макроекономіки і тимчасові (рис. 1.4).

Рис. 1.4. Класифікація оборотних активів за періодом функціонування [28]

У цілому проведений аналіз класифікацій оборотних активів, поданих як вітчизняними, так і зарубіжними авторами, дозволяє говорити про схожість класифікаційних ознак і неістотність відмінностей.

Позитивні характеристики оборотних активів підприємства включають їх високу ліквідність, відносну легкість трансформації з одного виду в інший, можливість регулювання швидкості оборотності, а також кращу адаптацію до змін на товарному та фінансовому ринках в порівнянні з необоротними активами.

1.3. Основні завдання аналізу та управління оборотними активами

Управління оборотними активами – це складний процес, який визначає такі завдання, як: збільшення обороту оборотних активів; формування достатнього обсягу оборотного капіталу, що застосовується в операційному процесі; підвищення ефективності структури оборотних активів; збільшення ліквідності, конкурентоспроможності та платоспроможності організації.

Управління оборотним капіталом – це процес, що складається з кількох етапів.

1. Планування. Цей етап характеризується підготовкою фінансово-економічних і юридичних укладень, які дозволяють укласти договір з відстрочкою платежу по дебіторам і договір з конкретними термінами оплати заборгованості кредиторам. По суті даний етап реалізується в кредитній політиці конкретної організації.

2. Організація. Етап являє собою розподіл відповідальності між працівниками підприємства за роботою з підтриманням необхідного рівня оборотних коштів на предмет документальної взаємодії, узгодження термінів розрахунків, поставок, надання послуг, корекції заявок і т.д.

3. Аналіз. Даний етап є ключовим, так як саме в ході його виявляються «проблемні контрагенти», приймаються рішення по оптимізації розрахунків, або по виведенню заборгованості в категорію простроченої.

4. Прийняття рішень і контроль – цей етап функціонує протягом всього циклу управління, але найбільший вплив надає на прострочену заборгованість і неліквідні запаси, коли інформація з'являється в перших осіб підприємства, і контрольна робота стає багаторівневою.

Основні завдання аналізу оборотних активів визначаються їх значенням і економічним змістом і можуть бути сформульовані наступним чином:

- аналіз та оцінка забезпеченості організації та її структурних підрозділів оборотними активами в цілому і в розрізі їх окремих видів;
- аналіз і оцінка основних джерел формування оборотних активів і їх достатності;
- аналіз і оцінка основних показників ефективності використання оборотних активів;
- виявлення внутрішніх резервів по найбільш ефективному використанню оборотних активів;
- розробка заходів, спрямованих на мобілізацію виявлених резервів.

Комплексний підхід в теорії економічного аналізу був розроблений проф. А. Шереметом [32] більше 30 років тому і нині широко і успішно використовується при проведенні аналізу оборотних активів підприємств (рис. 1.5).

Рис. 1.5. Система комплексного економічного аналізу стану і ефективності використання оборотних активів [32]

В даний час існує досить велика кількість методик і підходів до аналізу стану і використання оборотних активів підприємств. Так, в методиці Г.В. Савицької [27, с. 174] розглянута система показників, необхідна для дослідження ефективності використання оборотних активів, висвітлено напрямки факторного аналізу. Н. В. Колчина і М.М. Шишкєдова [33, с. 43] основний упор в аналізі роблять на оцінку ефективності використання оборотних коштів. Методика А. С. Паламарчук [20, с. 30], А.Д. Шеремета [32] та А.Ф. Іонової містить сучасний підхід до аналізу оборотних активів в частині оцінки груп вкладень коштів в оборотний капітал в залежності від ступеня ризику.

Показники оцінки ефективності використання активів можна розраховувати за всією сукупністю оборотних коштів і за їх окремими елементами.

Система показників ефективності використання оборотних активів заснована на розрахунку відносних показників, що характеризують різні аспекти діяльності підприємства і його фінансовий стан. Узагальнивши досвід науковців, розглянемо наступні групи фінансових коефіцієнтів [16; 22; 29].

Критерії ефективності використання оборотних активів можна визначити як показники (індикатори), що використовуються для кількісного визначення [12; 35]:

- досягнення стратегічних цілей – розширення виробництва, збільшення чистого прибутку (оцінюється існуючий обсяг і структура оборотних активів, бажана, необхідна і та, якій надається перевага);
- достатності оборотних активів (критерій достатності) і збалансованості їх елементів (критерій збалансованості) щодо стратегічних і тактичних цілей;
- результативності процесів зміни обсягу і структури оборотних активів (критерій падіння, нарощування, розвитку).

Прискорення обертання оборотних активів призводить до вивільнення матеріальних ресурсів і джерел їх формування, тоді як уповільнення обертання вимагає залучення додаткових активів.

Вивільнення оборотних активів може бути абсолютним або відносним. Абсолютне вивільнення відбувається, коли фактичні залишки оборотних активів менші за нормативні або залишки попереднього періоду, при цьому обсяг реалізації залишається незмінним або перевищує попередні показники. Відносне вивільнення спостерігається, коли прискорення обертання активів супроводжується зростанням виробничої програми підприємства, причому темп зростання запасів продукції перевищує темп зростання залишків оборотних активів.

Основну мету управління оборотними активами можна сформулювати так: забезпечення оптимальних обсягів усіх їх складових, що сприятиме підвищенню економічної вигоди підприємства. Це визначення пов'язане з

двома ключовими аспектами. По-перше, швидкі зміни в зовнішньому середовищі зумовлюють необхідність ухвалення рішень щодо обсягів складових оборотних активів і пропорцій між ними, які повинні забезпечувати безперервність діяльності підприємства та підтримувати достатній рівень ліквідності і платоспроможності. По-друге, управління оборотними активами має бути орієнтоване на забезпечення потенційної можливості отримання підприємством грошових надходжень від використання кожної складової. Для досягнення цієї мети управління оборотними активами повинно вирішувати такі завдання: формування достатнього обсягу оборотних активів; оптимізація обсягів усіх складових; ефективне використання всіх складових; контроль за обсягами оборотних активів і поточних зобов'язань; аналіз впливу обсягів оборотних активів на фінансовий стан підприємства.

Відомо, що управління оборотним капіталом (активами) – це механізм, який включає декілька підсистем, а саме: управління на кожній стадії кругообігу (в процесі формування запасів та їх реалізації); управління складовими елементами оборотного капіталу (дебіторська заборгованість, грошові кошти) кожна з яких, маючи свою специфіку та інструменти, поєднана взаємним впливом на кінцевий результат обороту [21].

У практиці зарубіжних та вітчизняних організацій застосовують різноманітні методи управління оборотними активами (рис. 1.6).

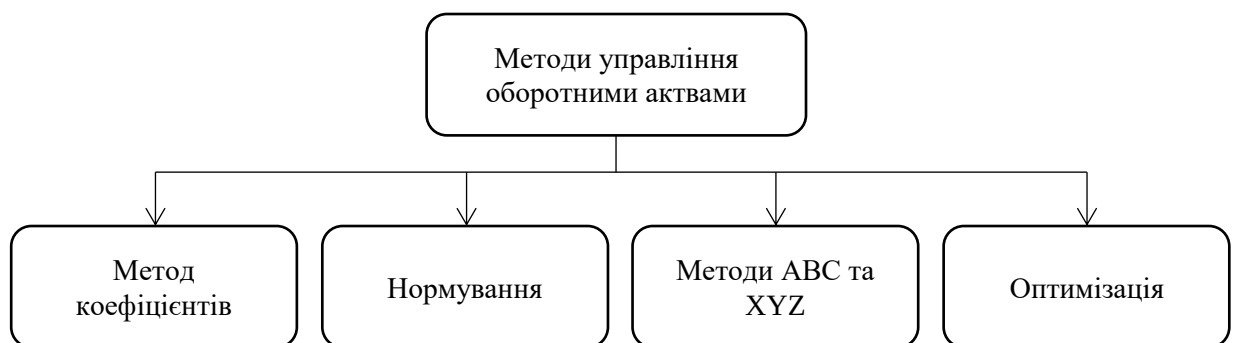

Рис. 1.6. Методи управління оборотним капіталом у практиці зарубіжних та вітчизняних підприємств [5]

Коефіцієнтний метод – це спосіб, який дозволяє обчислити показники, що відображають стан оборотних активів (коефіцієнти оборотності, забезпеченості, тривалості, рентабельності оборотних активів та ін.), а також джерела їх формування і ефективність використання.

Нормування оборотних активів полягає у визначенні потреби в них, що залежить від різних чинників, таких як організація виробничого процесу, умови постачання товарно-матеріальних цінностей і умови реалізації готової продукції.

Метод ABC – це підхід, за яким вся номенклатура запасів, що використовується у виробництві, класифікується на три категорії відповідно до їхньої цінності: група А – найбільш цінні запаси з точки зору вартості, але які використовуються в обмежених кількостях; група В – запаси середньої вартості та середнього обсягу використання в виробничому процесі; група С – достатньо широкий асортимент запасів, які в той же час є незначними з погляду їхньої вартості в грошах.

З метою оптимізації запасів практично разом із цим методом використовують метод XYZ, який також поділяє сировину (матеріали або товари) на 3 класи, залежно від рівномірності їх споживання у виробництві, регулярності продажів, сезонності потреби в них.

Оптимізація оборотного капіталу є важливим аспектом управління фінансами підприємства, оскільки вона дозволяє забезпечити ефективне використання ресурсів, зменшити витрати та підвищити ліквідність. Основні аспекти оптимізації оборотного капіталу включають [6]:

1. Управління запасами: Оптимізація рівня запасів передбачає зменшення надлишкових або недостатніх запасів товарів і сировини. Це може бути досягнуто шляхом впровадження системи управління запасами, яка враховує попит, терміни постачання та сезонність.

2. Контроль дебіторської заборгованості: Важливо регулярно аналізувати дебіторську заборгованість, щоб виявляти проблемних клієнтів і

вчасно стягувати борги. Встановлення чітких умов кредитування та термінів платежу допоможе зменшити ризики неповернення коштів.

3. Оптимізація кредиторської заборгованості: Підприємство може використовувати кредиторську заборгованість для фінансування своєї діяльності. Важливо знайти баланс між отриманням вигоди від відстрочення платежів і підтриманням добрих відносин з постачальниками.

4. Аналіз та планування грошових потоків: Регулярний моніторинг грошових потоків дозволяє виявляти періоди, коли підприємство може зіткнутися з нестачею ліквідності, і вчасно вживати заходів для їх усунення.

5. Впровадження автоматизованих систем обліку та управління: Використання сучасних технологій для обліку та управління оборотними активами сприяє підвищенню точності даних і швидкості прийняття рішень.

6. Оцінка ефективності використання капіталу: Регулярний аналіз показників оборотності активів, рентабельності та ліквідності допомагає виявити слабкі місця в управлінні оборотним капіталом і вжити відповідних заходів.

Процес створення ефективної системи управління оборотним капіталом на підприємствах здійснюється шляхом виконання певних цілей (рис. 1.7).

Рис. 1.7. Ефективна система управління оборотним капіталом [5]

Таким чином, оцінка ефективності управління оборотними коштами підприємства здійснюється через систему показників їх функціонування. При цьому важливим є забезпечення єдності критеріїв ефективності з критерієм платоспроможності, а також з іншими частковими показниками, що можна досягнути шляхом їх системного порівняння.

Ефективність використання оборотного капіталу залежить від зовнішніх факторів, які впливають незалежно від інтересів підприємства, та внутрішніх, на які підприємство може впливати.

Основне завдання фінансового менеджменту на підприємстві – мінімізація оборотних коштів, оскільки вивільнені кошти можна інвестувати в альтернативний проект (наприклад, купівля ліквідних цінних паперів або розмістити вільні кошти у банку під відсотки). Вирішення цього завдання можна досягти при доцільній організації управління оборотним капіталом та виробленні заходів щодо прискорення його оборотності.

Управління оборотним капіталом полягає у пошуку ефективних форм його фінансування, оптимізації обсягу, вдосконаленні структури, забезпеченні прийнятного рівня ліквідності та підвищення ефективності використання. Політика управління оборотним капіталом повинна забезпечити пошук компромісу між ризиком втрати ліквідності та ефективністю роботи, зводиться до вирішення наступних двох важливих завдань, як забезпечення платоспроможності та прийнятного обсягу, структури та рентабельності активів.

Ефективність використання оборотного капіталу залежить від зовнішніх факторів, які впливають незалежно інтересів підприємства, та внутрішніх, на які підприємство може впливати.

Основне завдання фінансового менеджменту на підприємстві - мінімізація оборотних коштів, оскільки вивільнені кошти можна інвестувати в альтернативний проект (наприклад, купівля ліквідних цінних паперів або розмістити вільні кошти у банку під відсотки). Вирішення цього завдання

можна досягти при доцільній організації управління оборотним капіталом та виробленні заходів щодо прискорення його оборотності.

Управління оборотним капіталом полягає у пошуку ефективних форм його фінансування, оптимізації обсягу, вдосконаленні структури, забезпеченні прийняттого рівня ліквідності та підвищення ефективності використання. Політика управління оборотним капіталом повинна забезпечити пошук компромісу між ризиком втрати ліквідності та ефективністю роботи, зводиться до вирішення наступних двох важливих завдань, як забезпечення платоспроможності та прийняттого обсягу, структури та рентабельності активів.

Механізм управління оборотними активами представляє собою частину загальної фінансової стратегії підприємства, що полягає у формуванні необхідного обсягу і складу оборотного капіталу, раціоналізації й оптимізації структури джерел його фінансування.

2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»

2.1. Аналіз ринку діагностичних та лабораторних послуг

Ринок діагностичних та лабораторних послуг в Україні є важливою частиною медичної інфраструктури, яка стрімко розвивається завдяки зростанню попиту на якісні дослідження та впровадження сучасних технологій. Сьогоднішню ситуацію на ринку визначають декілька ключових аспектів: обсяг і структура, основні учасники, рівень інноваційності та доступності для населення.

Моніторинг ринку лабораторних послуг в Україні показує, що сфера бізнесу динамічно розвивалася протягом останнього десятиліття. Грошова ємність ринку за цей період збільшилася вп'ятеро.

Реформа системи охорони здоров'я, що стартувала в 2018 році, сприяла розвитку ринків приватної медицини, у тому числі й ринку лабораторних послуг в Україні. Більшість аналізів робляться на платній основі, при цьому пацієнти прагнуть отримати за свої гроші якомога точніші результати [7].

Завдання лабораторної діагностики:

- створення єдиного підходу для проведення клініко-лабораторних досліджень;
- виконання клініко-лабораторних досліджень пацієнтів;
- створення достовірності та результативності при виконанні клініколабораторних досліджень;
- постійне вдосконалення та розвиток нових методів дослідження;
- новітні підходи для проведення клініко-лабораторних досліджень, які є більш якісні і економічно доцільні;
- створення комплексних програм для діагностики організму при різних захворюваннях;

- інформування практикуючих лікарів про можливості сучасних методів діагностики;
- підготовка кваліфікованих кадрів клініко-лабораторної діагностики та забезпечення їх професійним зростанням.

За останні роки ринок демонструє стійке зростання. У 2023 році загальний обсяг ринку діагностичних та лабораторних послуг оцінюється у 8 – 10 млрд. грн. із середньорічним темпом зростання на рівні 20%. Це зумовлено збільшенням попиту на послуги приватних лабораторій, розширенням їхньої мережі, а також розвитком молекулярної діагностики та високотехнологічних методів досліджень. Втім у структурі лабораторій за напрямом надання послуг суттєво переважають клініко-діагностичні, частка яких у 2022 році становила 81,8% (рис. 2.1).

Рис. 2.1. Структура лабораторій за напрямами в Україні 2022 році, %

На українському ринку діагностики та лабораторних послуг функціонує велика кількість приватних і державних гравців, які забезпечують широкий спектр досліджень.

Приватні лабораторії:

- «Сінево» – найбільша мережа лабораторій, яка пропонує понад 200 видів аналізів;

- «Діла» – одна з найбільш відомих компаній, що забезпечує високу точність досліджень завдяки інноваційному обладнанню;
- «МедЛаб» – спеціалізується на регіональному ринку з конкурентними цінами [36].

Компанія МЛ ДІЛА веде свою історію, ще з 1998 року і на сьогодні є однією з провідних лабораторій України та має успішний досвід роботи в області лабораторної діагностики. МЛ ДІЛА представляє собою успішний приклад компанії з ефективно економічним способом регулювання процесу надання послуг, сучасних високотехнологічних методів діагностики, і колективу з висококваліфікованих працівників.

Лідером по кількості відкритих філіалів є «Сінево» – 350 представництв по Україні. Намагається не відставати і лабораторія «ДІЛА» – вона на другому місці по представленості та має 226 філіалів.

За кількістю аналізів, які можна здати у лабораторіях, впевненим лідером є «Сінево» (1912 позицій). Майже однакова кількість (1510, 1499 та 1504 позицій) та впевнене друге місце за цим критерієм мають «Ескулаб», «ДІЛА» та «Нова діагностика».

Державні лабораторії – виконують значний обсяг досліджень у межах бюджетного фінансування. Однак багато з них стикаються з проблемами застарілого обладнання та недостатньої автоматизації процесів [3].

Значна частина ринку орієнтована на впровадження сучасних технологій. Основними напрямками розвитку є:

- автоматизація процесів – використання аналізаторів нового покоління зменшує ризик людської помилки та підвищує швидкість обробки результатів;
- диджиталізація – пацієнти можуть записуватись онлайн, отримувати результати через мобільні додатки або електронну пошту;

– впровадження новітніх досліджень – зростає попит на генетичну діагностику, визначення онкомаркерів та молекулярну діагностику інфекційних захворювань.

У таблиці 2.1 розглянемо статистичні дані ринку діагностичних та лабораторних послуг України.

Таблиця 2.1

**Статистичні дані ринку діагностичних та лабораторних послуг в
Україні у 2023 році**

Показник	Дані
Загальний обсяг ринку (грошовий еквівалент)	\$700 млн
Частка приватного сектору (у грошовому вираженні)	50% («Сінево» займає 50% цієї частки, «Діла» – 15-20%)
Кількість тестів виконано за рік	500 млн (10% виконано у приватному секторі)
Кількість лабораторій в Україні	~2800 (76% державні, 16% приватні, 7% відомчі)
Темп зростання ринку у натуральному вираженні	10–15% на рік
Найбільші приватні оператори	«Сінево» (50%), «Діла» (15-20%), «Інвітро» (3-5%)
Вплив війни	Пошкоджено 958 медичних установ, зруйновано 144

Дані надають комплексне уявлення про стан ринку діагностичних та лабораторних послуг в Україні, зокрема про зростання ринку, частку приватних лабораторій і вплив зовнішніх факторів.

Ринок діагностичних та лабораторних послуг в Україні перебуває у фазі активного розвитку та демонструє зростання обсягів та інновацій. Проте забезпечення рівного доступу до якісних медичних послуг потребує системних зусиль як з боку держави, так і приватного сектору.

На сьогоднішній день в Україні активно розвивається лабораторна медицина, а її роль у загальному розвитку ринку медицини та медичних послуг надзвичайно висока.

Зростання популярності приватних медичних лабораторій – одна з головних тенденцій останніх років. Попит на послуги приватних лабораторій зростає завдяки доступності, більш високому рівню обслуговування та

швидкості досліджень. Крім того, приватні лабораторії часто мають більш сучасне обладнання та пропонують більш широкий спектр послуг, включаючи комплексні тести на гормони, інфекції, генетику та онкомаркери [24].

Ще одна важлива тенденція – впровадження нових технологій. Лабораторії дедалі більше інвестують в автоматизовані системи обробки зразків і отримання результатів, зменшуючи людські зусилля та підвищуючи точність. Це також дозволяє скоротити час, необхідний для проведення тестів. Дедалі популярнішими стають молекулярно-генетичні діагностичні процедури, які вимагають високого рівня технологічних навичок. Зростає попит на тестування на COVID-19, вірусні інфекції та різноманітні генетичні порушення, що стає важливою складовою інновацій у галузі.

Інтернет-сервіси для реєстрації на тести онлайн і отримання результатів стали нормою. Системи електронного запису, можливість онлайн-консультації та отримання результатів через мобільні додатки значно спрощують доступ пацієнтів до послуг. Це особливо важливо в умовах карантинних обмежень та зміни ставлення людей до медичних послуг у зв'язку з пандемією [8, с. 113.].

Хоча базове тестування залишається важливим, попит на комплексне медичне тестування – тестування на гормони, діагностику раку, генетичне тестування, імуноферментні аналізи – продовжує зростати. Це пов'язано з підвищеною обізнаністю громадськості про здоров'я, а також з розвитком медичних технологій, які дозволяють точніше та різноманітніше тестувати.

На рисунку 2.2 розглянемо динаміку кількості лабораторій по регіонах України за останні 3 роки. Так, однією з тенденцій на ринку стало зменшення кількості приватних лабораторій, які до 2022 року були філіями російських компаній. Прикладом є лабораторія Інвітро, чий дохід у 2023 році впав у 250 разів порівняно з 2021 роком.

Регіон	Кількість лабораторій, од			Зміна 21/22, %	Зміна 22/23, %
	2021	2022	2023		
Україна	2 871	2591	2 488	-9,75%	-3,98%
Вінницька	137	141	135	2,92%	-4,26%
Волинська	72	70	69	-2,78%	-1,43%
Дніпропетровська	258	235	218	-8,91%	-7,23%
Донецька	91	88	68	-3,30%	-22,73%
Житомирська	75	75	73	0,00%	-2,67%
Закарпатська	75	79	87	5,33%	10,13%
Запорізька	130	78	78	-40,00%	0,00%
Івано-Франківська	114	111	107	-2,63%	-3,60%
Київська	87	93	99	6,90%	6,45%
Кіровоградська	65	72	68	10,77%	-5,56%
Луганська	58	36	21	-37,93%	-41,67%
Львівська	242	151	148	-37,60%	-1,99%
Миколаївська	60	60	59	0,00%	-1,67%
Одеська	152	168	162	10,53%	-3,57%
Полтавська	102	93	95	-8,82%	2,15%
Рівненська	87	95	95	9,20%	0,00%
Сумська	92	101	101	9,78%	0,00%
Тернопільська	92	84	85	-8,70%	1,19%
Харківська	264	189	180	-28,41%	-4,76%
Херсонська	56	32	21	-42,86%	-34,38%
Хмельницька	96	91	86	-5,21%	-5,49%
Черкаська	85	85	83	0,00%	-2,35%
Чернівецька	60	64	56	6,67%	-12,50%
Чернігівська	64	67	66	4,69%	-1,49%
м. Київ	257	233	228	-9,34%	-2,15%

Рис. 2.2. Кількість лабораторій по регіонам України у 2021-2023 роках

Основними тенденціями стали відкриття великої кількості філій (а саме лабораторій та відділів збору аналізів) у регіональних центрах. Це пов'язано а активізацією мобілізаційних процесів, з тих же причин почали відкриватися відділи збору аналізів у приватних житлових комплексах в обласних центрах [14].

Зростання цін на всі види аналізів у 2023 році на 5-15% в основному пов'язане зі збільшенням витрат на проведення аналізів та дорожчання лабораторного обладнання.

Основними споживачами лабораторних та діагностичних послуг в Україні у 2023 році стали військові. Усього на початок 2023 року в Україні зареєстровано 2488 лабораторій (приватні, державні та відомчі), а у 2021 їх було 2871, тобто спостерігається тенденція до їх зменшення, що спричинене війною та її наслідками. У таблиці 2.2 розглянемо виклики ринку.

Таблиця 2.2

Виклики ринку діагностичних та лабораторних послуг в Україні

Виклик	Опис
Економічні бар'єри	Висока вартість аналізів, особливо складних, обмежує доступність послуг для багатьох громадян
Нерівний доступ у регіонах	Обмежений доступ до сучасних лабораторій у сільських та віддалених районах України
Проблеми з інфраструктурою	Старе обладнання та дефіцит сучасних технологій у державних лабораторіях ускладнюють точність діагностики
Військовий конфлікт	Руйнування медичних установ та дефіцит кваліфікованих кадрів у зонах бойових дій

У таблиці подано короткий огляд основних викликів, які постають перед ринком діагностичних та лабораторних послуг в Україні. Це економічні труднощі, нерівний доступ до медичних послуг у різних регіонах, проблеми з інфраструктурою державних лабораторій та наслідки військового конфлікту, які ускладнюють роботу медичних закладів [15, с. 21]. Ці фактори обмежують розвиток ринку та знижують його ефективність.

Цей ринок стикається з численними проблемами, включаючи економічні бар'єри, нерівний доступ до послуг, обмеження інфраструктури та проблеми, пов'язані з війною. Тому сталий розвиток вимагає не лише інвестицій у технології, а й покращення доступності послуг та реформ інфраструктури.

З урахуванням того, що система охорони здоров'я проходить реформування чим зумовлено перехід до нової моделі надання медичних послуг, наприклад змінено підхід до фінансового забезпечення медичних закладів, виникає бачення в додатковому вивченні ринку медичних послуг [25]. З цього випливає, що при зміні підходів до розвитку ринку медичних послуг відбудуться зміни у функціональній діяльності ринку. А, отже надання медичних послуг повинно орієнтуватися на суб'єкта якому надаються послуги. Хоча в цілому потрібне вивчення особливостей ринку медичних послуг, яке виходить за рамки написання цієї кваліфікаційної роботи.

2.2. Аналіз фінансового стану ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»

ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» є складовою частиною мережі медичних діагностичних центрів, що працює на ринку медичних послуг України понад 15 років. Основним напрямом діяльності є надання якісних послуг з інструментальної діагностики, таких як КТ, МРТ, УЗД. Важливим аспектом роботи підприємства є постійне вдосконалення послуг та забезпечення високої точності діагностичних досліджень, що сприяє розвитку медичної галузі в регіоні [19]. Табл. 2.3 систематизує ключову інформацію про підприємство, його організаційну структуру, юридичний статус та напрями діяльності.

Таблиця 2.3

Загальна характеристика ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»

Параметр	Значення
Назва підприємства	Товариство з обмеженою відповідальністю «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»
ЄДРПОУ	38164680
Дата реєстрації	05.04.2012 (12 років 7 місяців)
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Адреса	25030, Кіровоградська область, м. Кропивницький, проспект Університетський, будинок 2/5
Статутний капітал	500 000,00 грн
Уповноважена особа	Нетребенко Валентин Павлович
Кінцевий бенефіціарний власник	Гасвський Костянтин Станіславович (громадянин Словаччини)
Засновник	ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ», ЄДРПОУ 36407043 (м. Київ, вул. Борщагівська, буд. 204-В)
Основні види діяльності	86.22 – Спеціалізована медична практика
Додаткові види діяльності	47.99, 62.02, 63.11, 68.20, 77.39, 82.99 та інші
Кількість підрозділів	Окремі підрозділи здійснюють консультативний прийом лікарів-спеціалістів
Мета діяльності	Надання експертних діагностичних послуг з гарантованою точністю результатів

ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» є одним із провідних медичних діагностичних центрів України, що забезпечує якісну інструментальну

діагностику на основі сучасного обладнання та високого професіоналізму персоналу. Юридична та організаційна структура підприємства дозволяє йому ефективно виконувати поставлені завдання, а різноманітність напрямів діяльності сприяє розширенню послуг. Стабільність роботи протягом більш ніж 15 років підтверджує довіру клієнтів та високий рівень конкурентоспроможності на ринку.

Використовуючи фінансову звітність ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» (додаток Г), проаналізуємо динаміку та структуру активів та пасивів підприємства (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Динаміка та структура активів та пасивів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр.

Показники	2020		2021		2022		2023		Відхилення 2023 до 2020	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Активи										
Необоротні активи	2638,6	57,06	5088,3	61,06	4650,7	48,08	4231,4	31,99	1592,8	60,37
Оборотні активи	1985,9	42,94	3245,6	38,94	5022,3	51,92	8993,9	68,01	7008	352,89
- запаси	55	1,19	54,2	0,65	30,7	0,32	23,3	0,18	-31,7	-57,64
- дебіторська заборгованість	1107,4	23,95	1056,6	12,68	4569,2	47,24	7053,1	53,33	5945,7	536,91
- грошові кошти	823,5	17,81	2134,8	25,62	422,4	4,37	1917,5	14,5	1094	132,85
Всього активів	4624,5	100	8333,9	100	9673	100	13225,3	100	8600,8	185,98
Пасиви										
Власний капітал	2948,1	63,75	4946,7	59,36	7502	77,56	10656,3	80,58	7708,2	261,46
Поточні зобов'язання	1676,4	36,25	3387,2	40,64	2171	22,44	2569	19,42	892,6	53,25
- кредиторська заборгованість	1393,1	30,12	2772,2	33,26	1022,1	10,57	1259,4	9,52	-133,7	-9,60
- інші поточні зобов'язання	283,3	6,13	615	7,38	1148,9	11,88	1309,6	9,9	1026,3	362,27
Всього пасивів	4624,5	100	8333,9	100	9673	100	13225,3	100	8600,8	185,98

Аналіз динаміки та структури активів і пасивів дозволяє оцінити фінансову стабільність підприємства, ефективність управління ресурсами та зміни у фінансовій стратегії. Загальні активи ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-

КІРОВОГРАД» зросли на 8600,8 тис. грн (185,98%) у 2023 році порівняно з 2020 роком. Найбільший внесок у зростання зробили оборотні активи, які збільшилися за 2020-2023 рр. на 7008 тис. грн (352,89%).

Необоротні активи ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» зменшили свою частку з 57,06% у 2020 році до 31,99% у 2023 році, хоча абсолютна величина зросла на 1592,8 тис. грн (60,37%). Оборотні активи ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» істотно зросли за цей період, збільшивши свою частку з 42,94% до 68,01%. Запаси ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. знизилися на 31,7 тис. грн (-57,64%), що свідчить про скорочення потреб у матеріальних ресурсах. Дебіторська заборгованість ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. зросла на 5945,7 тис. грн (536,91%), що свідчить про збільшення обсягу наданих у кредит послуг або проблеми з поверненням коштів. Грошові кошти ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. зросли на 1094 тис. грн (132,85%), що демонструє покращення ліквідності підприємства.

Пасиви ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» зросли на 8600,8 тис. грн (185,98%) у 2023 році порівняно з 2020 роком. Власний капітал ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. зріс на 7708,2 тис. грн (261,46%), збільшивши свою частку в структурі пасивів із 63,75% у 2020 році до 80,58% у 2023 році. Це свідчить про зміцнення фінансової незалежності підприємства. Поточні зобов'язання ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. зросли на 892,6 тис. грн (53,25%), однак їх частка у структурі пасивів знизилася з 36,25% до 19,42%. Кредиторська заборгованість ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. зменшилася на 133,7 тис. грн (-9,60%), що свідчить про поліпшення розрахунків із постачальниками. Інші поточні зобов'язання ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. зросли на 1026,3 тис. грн (362,27%), що пов'язано із зростанням короткострокових фінансових зобов'язань.

Зростання власного капіталу ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. на 261,46% свідчить про покращення фінансової стійкості підприємства. Значне збільшення дебіторської заборгованості та грошових коштів свідчить про активний розвиток підприємства, хоча зростання дебіторської заборгованості вимагає більш ретельного управління. Зниження частки кредиторської заборгованості ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. вказує на ефективне управління короткостроковими зобов'язаннями. ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» демонструє позитивні тенденції, зокрема зростання активів, підвищення власного капіталу та зниження залежності від поточних зобов'язань, що вказує на його перспективний розвиток та фінансову стійкість.

У табл. 2.5 проаналізовані доходи та витрати ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр.

Таблиця 2.5

Динаміка та структура доходів та витрат ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр.

Показники	2020		2021		2022		2023		Відхилення 2023 до 2020	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Доходи										
Чиситий дохід від реалізації продукції	21201,9	99,67	21355,9	99,8	23292,4	99,76	29749,4	99,89	8547,5	40,31
Інші операційні доходи	2,8	0,01	0	0	23,6	0,1	26,5	0,09	23,7	846,43
Інші доходи	66,5	0,31	43	0,2	33,6	0,14	5,9	0,02	-60,6	-91,13
Разом доходів	21271,2	100	21398,9	100	23349,6	100	29781,8	100	8510,6	40,01
Витрати										
Собівартість продукції	10784,9	64,96	6426,3	37,69	10021,4	48,19	14532,1	54,58	3747,2	34,74
Операційні витрати	4791,3	28,86	9668,4	56,71	9903,5	47,63	11354,1	42,64	6562,8	136,97
Інші витрати	0	0	0	0	308,8	1,49	48,9	0,18	48,9	х
Податок на прибуток	1025,1	6,17	954,7	5,6	560,9	2,7	692,4	2,6	-332,7	-32,46
Разом витрат	16601,3	100	17049,4	100	20794,6	100	26627,5	100	10026,2	60,39

Чистий дохід від реалізації продукції зріс із 21201,9 тис. грн у 2020 році до 29749,4 тис. грн у 2023 році (+8547,5 тис. грн або +40,31%). Його частка в загальному доході стабільно залишалася домінуючою, збільшившись із 99,67% у 2020 році до 99,89% у 2023 році. Це свідчить про стабільний розвиток основної діяльності підприємства. Інші операційні доходи зросли значно з 2.8 тис. грн у 2020 році до 26.5 тис. грн у 2023 році (+846.43%). Хоча їх частка в загальному доході незначна (0.09% у 2023 році), це свідчить про використання додаткових джерел надходжень. Інші доходи скоротилися на 60,6 тис. грн (-91,13%), зменшивши свою частку з 0,31% у 2020 році до 0,02% у 2023 році. Це вказує на відсутність або скорочення одноразових або неосновних доходів. Загальні доходи зросли на 8510,6 тис. грн (+40,01%), демонструючи стабільне розширення підприємства та збільшення обсягу реалізації.

Собівартість продукції зросла з 10784,9 тис. грн у 2020 році до 14532,1 тис. грн у 2023 році (+3747,2 тис. грн або +34,74%). Частка собівартості в загальних витратах знизилася з 64,96% у 2020 році до 54,58% у 2023 році, що свідчить про покращення управління виробничими витратами. Операційні витрати зросли суттєво – на 6562,8 тис. грн (+136,97%) за аналізований період. Частка цих витрат у загальних витратах збільшилася з 28,86% у 2020 році до 42,64% у 2023 році. Це пов'язано зі збільшенням витрат на маркетинг, управління або інші операційні процеси. Інші витрати виникли у 2022 році (308,8 тис. грн), але в 2023 році суттєво скоротилися до 48,9 тис. грн. Їх частка в загальних витратах у 2023 році склала 0,18%. Податок на прибуток зменшився на 332,7 тис. грн (-32,46%), із 1025,1 тис. грн у 2020 році до 692,4 тис. грн у 2023 році. Зниження зумовлено податковими пільгами, скороченням прибутку або іншими фінансовими факторами. Загальні витрати зросли на 10026,2 тис. грн (+60,39%), що перевищує темпи зростання доходів.

Підприємство демонструє стабільне збільшення чистого доходу від реалізації продукції за 2020-2023 рр. на 40,31%, що є позитивним сигналом

щодо конкурентоспроможності продукції та ефективності основної діяльності. Темпи зростання витрат (+60.39%) перевищують темпи зростання доходів (+40.01%), що негативно впливає на фінансові результати в довгостроковій перспективі. Зниження частки собівартості продукції у витратах свідчить про вдосконалення виробничих процесів, але суттєве зростання операційних витрат потребує детального аналізу для підвищення їх ефективності. Зменшення податку на прибуток свідчить про оптимізацію податкової політики або інші фінансові фактори. Підприємство демонструє позитивну динаміку доходів і працює над вдосконаленням витрат, що дозволяє зберігати стабільність навіть в умовах збільшення витрат.

Динаміка чистого прибутку ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. наведена на рис. 2.3.

Рис. 2.3. Динаміка чистого прибутку ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. (тис. грн.)

Чистий прибуток ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. скоротився на 320,4 тис. грн (-6,86%). Це свідчить про зниження фінансової результативності, що могло бути викликано збільшенням витрат або нестабільною економічною ситуацією. У 2023 році спостерігалось зростання чистого прибутку на 599,3 тис. грн (+23,45%). Це свідчить про

певне відновлення діяльності підприємства, оптимізацію витрат або покращення управління доходами. Загалом за чотири роки чистий прибуток зменшився на 1515,6 тис. грн (-32,45%). Це свідчить про зниження фінансової ефективності підприємства, хоча тенденція 2023 року вказує на поступове відновлення. У загальній структурі витрат у 2023 році було зафіксовано значне зростання операційних витрат (+136,97%), що вплинуло на скорочення чистого прибутку. Макроекономічні фактори, такі як інфляція, коливання ринку або пандемія COVID-19, вплинули на діяльність підприємства в 2021-2022 роках. Зростання прибутку в 2023 році є результатом більш ефективного управління ресурсами або адаптації до ринкових умов. Зниження прибутку в 2021-2022 роках свідчить про суттєві труднощі, пов'язані з внутрішніми та зовнішніми викликами. Позитивна динаміка в 2023 році вказує на початок відновлення фінансової стабільності, що є позитивним сигналом для подальшого розвитку підприємства. Підприємству необхідно продовжувати роботу над оптимізацією витрат, покращенням ефективності основної діяльності та пошуком додаткових джерел доходів, щоб відновити рівень прибутковості 2020 року.

Показники ліквідності відображають здатність підприємства покривати свої зобов'язання різними видами активів. Аналіз динаміки ліквідності дозволяє оцінити фінансову стійкість компанії, її платоспроможність і готовність до виконання короткострокових зобов'язань (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

**Динаміка показників ліквідності ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-
КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр.**

Показники	2020	2021	2022	2023	2023 до 2020
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,491	0,63	0,195	0,746	0,255
Коефіцієнт проміжної ліквідності	1,152	0,942	2,299	3,492	2,34
Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття)	1,185	0,958	2,313	3,501	2,316
Власний оборотний капітал	309,5	-141,6	2851,3	6424,9	6115,4

Коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2020 році становив 0,491, що свідчить про низьку здатність підприємства покривати поточні зобов'язання за рахунок грошових коштів та їх еквівалентів. У 2023 році коефіцієнт зріс до 0,746 (+51,94%), що є позитивною динамікою, але показник все ще не досягає рекомендованого рівня 1,0.

Коефіцієнт проміжної ліквідності відображає здатність підприємства покривати зобов'язання ліквідними активами (грошові кошти + дебіторська заборгованість). Показник значно зріс із 1,152 у 2020 році до 3,492 у 2023 році (+203,12%), що вказує на покращення фінансової стійкості завдяки збільшенню ліквідних активів.

Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття) включає всі оборотні активи для покриття короткострокових зобов'язань. Зростання показника з 1,185 у 2020 році до 3,501 у 2023 році (+195,34%) свідчить про значне покращення здатності підприємства покривати зобов'язання за рахунок усіх активів.

Власний оборотний капітал у 2020 році показник становив 309,5 тис. грн, що вказує на невеликий обсяг ліквідних ресурсів. У 2021 році спостерігався дефіцит власного оборотного капіталу (-141,6 тис. грн), що є ознакою нестійкості фінансового стану. У 2022-2023 роках показник значно зріс до 6424,9 тис. грн у 2023 році (+1974,91%), що свідчить про суттєве покращення фінансової стабільності.

Покращення ліквідності пов'язане зі збільшенням обсягів дебіторської заборгованості та грошових коштів, як зазначено в аналізі структури активів. Зростання власного оборотного капіталу свідчить про ефективніше управління короткостроковими зобов'язаннями та підвищення рентабельності. Негативні показники 2021 року відображають можливі наслідки макроекономічної нестабільності або тимчасові труднощі в управлінні фінансами.

У 2023 році ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» демонструє суттєве покращення ліквідності за всіма показниками порівняно з 2020 роком,

особливо за коефіцієнтами проміжної та загальної ліквідності. Незважаючи на позитивну динаміку коефіцієнта абсолютної ліквідності, підприємству варто звернути увагу на покращення цього показника до рекомендованого рівня. Значне зростання власного оборотного капіталу забезпечило фінансову стабільність, що є позитивним сигналом для кредиторів і партнерів.

У табл. 2.7 проаналізовані показники ділової активності ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр.

Таблиця 2.7

Динаміка показників ділової активності ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр.

Показники	2020	2021	2022	2023	2023 до 2020
Оборотність дебіторської заборгованості	569,944	563,48	405,438	750,3	180,356
Оборотність кредиторської заборгованості	26,6	4,592	7,644	30,323	3,723
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	1	1	1	0	0
Період погашення кредиторської заборгованості, днів	14	79	48	12	-2
Оборотність постійних активів	9,387	5,528	4,783	6,699	-2,688
Оборотність активів	4,224	3,296	2,587	2,598	-1,626
Оборотність чистих активів	6,716	4,447	4,147	3,206	-3,51
Оборотність товарно-матеріальних запасів	62,703	117,698	236,075	538,226	475,523
Період обороту товарно-матеріальних запасів, днів	6	3	2	1	-5
Тривалість операційного циклу, днів	6	4	2	1	-5

Оборотність дебіторської заборгованості відображає, скільки разів підприємство збило свої дебіторські борги протягом року. Показник зріс в 2023 році до 750,3 разів, що на 31,65% більше порівняно з 2020 роком, що свідчить про покращення ефективності збору дебіторської заборгованості.

Оборотність кредиторської заборгованості відображає кількість разів, коли підприємство розплачувалося з постачальниками за рік. У 2023 році показник збільшився до 30,323 разів, що на 13,99% більше, ніж у 2020 році, що свідчить про активніші виплати своїм кредиторам. Період погашення дебіторської заборгованості зменшився до нуля у 2023 році, що свідчить про те, що компанія повністю розрахувалася з дебіторами протягом року або зменшила цей термін до мінімуму. Період погашення кредиторської заборгованості зменшився до 12 днів у 2023 році відображає значне покращення в управлінні кредиторською заборгованістю, що дозволяє підприємству швидше погашати свої зобов'язання. Спостерігається зниження оборотності постійних активів на 28,61% у 2023 році порівняно з 2020 роком, що свідчить про менш ефективне використання довгострокових активів у процесі виробництва. Оборотність активів знизився на 38,46%, що вказує на зменшення ефективності використання всіх активів компанії, що є наслідком зниження оборотності постійних активів та інших факторів. Значне зниження оборотності чистих активів на 52,23% свідчить про недостатнє використання чистих активів, що є сигналом для керівництва підприємства щодо необхідності оптимізації активів. Різке зростання оборотності товарно-матеріальних запасів на 757,91% у 2023 році свідчить про значне скорочення часу, необхідного для реалізації товарів, що є позитивним моментом для ліквідності. Період обороту товарно-матеріальних запасів зменшився до 1 дня у 2023 році на 83,33%, що свідчить про значне зменшення часу, протягом якого компанія утримує товарно-матеріальні запаси, що покращує ефективність використання запасів. Зниження операційного циклу до 1 дня у 2023 році вказує на більш швидке завершення операційної діяльності, що покращує ліквідність підприємства. В цілому, ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД» продемонструвало позитивні тенденції у зростанні оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості, що свідчить про ефективне управління дебіторами та постачальниками. Значне зростання оборотності товарно-матеріальних запасів та зменшення періоду обороту

товарів є позитивним сигналом для компанії, що свідчить про підвищення ефективності використання ресурсів. Однак зниження оборотності активів та чистих активів потребує уваги, оскільки це свідчить про недосягнення оптимального рівня використання ресурсів.

У табл. 2.8 проаналізовані показники фінансової стійкості ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр.

Таблиця 2.8

Динаміка показників фінансової стійкості ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр.

Показники	2020	2021	2022	2023	2023 до 2020
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	0,637	0,594	0,776	0,806	0,169
Коефіцієнт фінансової залежності	1,569	1,685	1,289	1,241	-0,328
Коефіцієнт заборгованості	0,363	0,406	0,224	0,194	-0,169
Відношення довгострокових кредитів до капіталізації	0	0	0	0	0
Відношення довгострокових кредитів до власного капіталу	0	0	0	0	0
Відношення заборгованості до власного капіталу	0,569	0,685	0,289	0,241	-0,328

У 2023 році коефіцієнт фінансової незалежності (автономії) зріс до 0,806, що на 26,55% більше порівняно з 2020 роком. Це свідчить про збільшення частки власного капіталу в загальній структурі капіталу підприємства, що є позитивним трендом для фінансової стійкості. Коефіцієнт фінансової залежності зменшився до 1,241 у 2023 році, що на 20,91% нижче порівняно з 2020 роком. Це означає, що залежність підприємства від зовнішнього фінансування зменшується. Коефіцієнт заборгованості зменшився до 0,194 у 2023 році (на 46,57%) свідчить про скорочення частки позикових коштів у загальній структурі капіталу. Компанія поступово зменшує ризикованість своєї діяльності, використовуючи власні кошти. Відношення довгострокових кредитів до капіталізації та до власного капіталу

упродовж 2020-2023 рр. залишалися на рівні нуля, що вказує на відсутність довгострокових кредитів у структурі капіталу. Відношення заборгованості до власного капіталу зменшилося з 0,569 у 2020 році до 0,241 у 2023 році (на 57,65%) демонструє зменшення частки зобов'язань у порівнянні з власним капіталом, що свідчить про зростання фінансової стійкості.

Упродовж 2020-2023 рр. компанія стала менш залежною від позикових коштів, що покращує її здатність до самофінансування. Поступове зниження коефіцієнтів фінансової залежності та заборгованості позитивно впливає на фінансову стійкість. Відсутність довгострокових кредитів свідчить про низький рівень фінансового ризику, однак обмежує можливості для розширення.

У табл. 2.9 проаналізовані показники рентабельності ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр.

Таблиця 2.9

Динаміка показників рентабельності ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр.

Показники	2020	2021	2022	2023	2023 до 2020
Рентабельність активів	93,029	67,13	28,378	27,551	-65,478
Рентабельність власного капіталу	143,683	110,186	41,048	34,742	-108,94
Рентабельність продажу	26,547	24,636	14,559	13,075	-13,472
Рентабельність чистих активів	143,683	110,186	41,048	34,742	-108,94
Рентабельність оборотних активів	203,835	201,135	82,031	55,503	-148,33

У 2023 році значення рентабельності активів знизилося до 27,551% (на 70,36% порівняно з 2020 роком). Зниження свідчить про зменшення здатності підприємства отримувати прибуток із кожної гривні, вкладеної в активи. Рентабельність власного капіталу у 2023 році зменшилося до 34,742% (на 75,85% порівняно з 2020 роком). Це свідчить про суттєве падіння ефективності використання власного капіталу для отримання прибутку.

Рентабельність продажу в 2023 році зменшилася до 13,075%, що на 50,76% менше, ніж у 2020 році. Це означає, що підприємство отримує менше прибутку з кожної гривні виручки, можливо, через зростання витрат або зниження маржі. Рентабельність чистих активів зменшилася до 34,742% у 2023 році (на 75,85%) демонструє схожу тенденцію з рентабельністю власного капіталу, оскільки чисті активи тісно пов'язані з власним капіталом. Рентабельність оборотних активів зменшилася до 55,503% у 2023 році (на 72,77%). Це свідчить про зниження ефективності використання оборотних коштів для отримання прибутку. Усі показники рентабельності демонструють значне зменшення, що спричинене скороченням прибутковості через збільшення витрат або зміну ринкових умов. Зниження прибутковості на кожну гривню доходу є наслідком збільшення собівартості продукції або зниження цін.

Отже, фінансова ситуація в ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» покращилася за 2020-2023 рр., що відображається в зростанні власного капіталу, ліквідності та стабільності діяльності. Однак підприємству слід звернути увагу на проблему зростання дебіторської заборгованості, що впливає на його платоспроможність у майбутньому.

2.3. Аналіз динаміки і структури активів та пасивів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»

Формування та використання фінансових ресурсів є одним із основних аспектів діяльності будь-якого підприємства, оскільки це безпосередньо впливає на його фінансову стабільність та здатність забезпечувати ефективну господарську діяльність. Для аналізу фінансових ресурсів використано дані про структуру пасивів підприємства за 2020-2023 роки. Розглянуто динаміку змін у власному капіталі, поточних зобов'язаннях та інших складових пасивів. Оцінено зміни показників на основі відсоткових відхилень, що дозволяє оцінити ефективність управління фінансовими ресурсами. Аналіз

структури пасивів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» наведено у табл. 2.10.

Таблиця 2.10

**Динаміка та структура пасивів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»
за 2020-2023 рр.**

Показники	2020		2021		2022		2023		Відхилення 2023 до 2020	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Пасиви	4624,5	100	8333,9	100	9673	100	13225,3	100	8600,8	185,98
Власний капітал	2948,1	63,75	4946,7	59,36	7502	77,56	10656,3	80,58	7708,2	261,46
Поточні зобов'язання	1676,4	36,25	3387,2	40,64	2171	22,44	2569	19,42	892,6	53,25
- кредиторська заборгованість	1393,1	30,12	2772,2	33,26	1022,1	10,57	1259,4	9,52	-133,7	-9,60
- інші поточні зобов'язання	283,3	6,13	615	7,38	1148,9	11,88	1309,6	9,9	1026,3	362,27

Загальна сума пасивів підприємства за 2023 рік становила 13 225,3 тис. грн, що на 8600,8 тис. грн більше, ніж у 2020 році, що свідчить про значне збільшення фінансових ресурсів підприємства (185,98%). Власний капітал підприємства збільшився на 7708,2 тис. грн або на 261,46%. Це вказує на покращення фінансової стабільності підприємства та на зростання його власних ресурсів, що є результатом накопичення прибутку або залучення додаткових інвестицій. Поточні зобов'язання підприємства зросли на 892,6 тис. грн або на 53,25%. Водночас частка поточних зобов'язань у загальних пасивах знизилася з 36,25% у 2020 році до 19,42% у 2023 році. Це свідчить про зниження залежності підприємства від зовнішнього фінансування в короткостроковій перспективі. Кредиторська заборгованість за 2023 рік знизилася на 133,7 тис. грн або на 9,60%, що свідчить про ефективне управління борговими зобов'язаннями та покращення платіжної дисципліни підприємства. Збільшення інших поточних зобов'язань на 1026,3 тис. грн (362,27%) є важливим фактором, оскільки це пов'язано з необхідністю

додаткових фінансових ресурсів для покриття витрат у зв'язку з розвитком підприємства.

На рис. 2.4 наведена динаміка складових формування власних фінансових ресурсів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр.

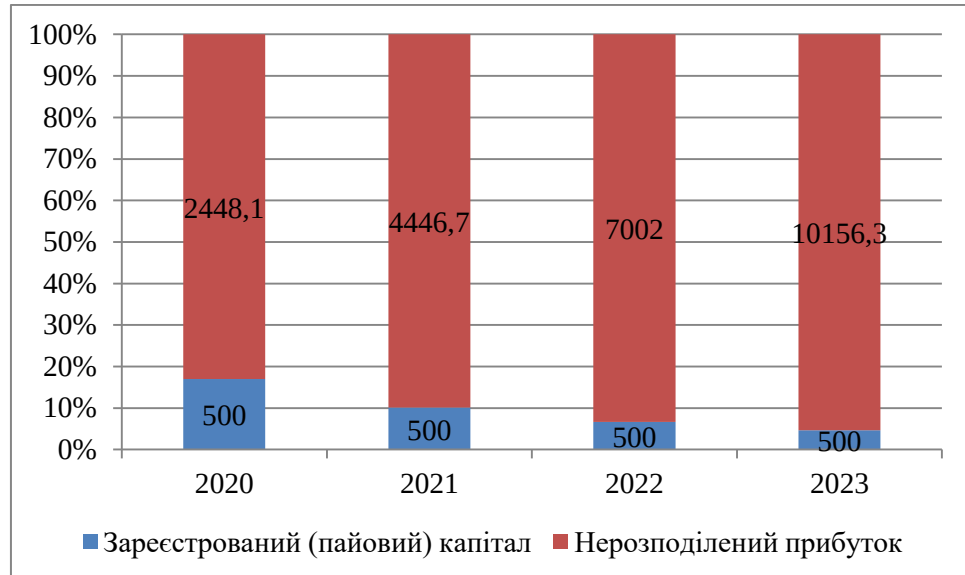

Рис. 2.4. Динаміка складових власних фінансових ресурсів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. (% , тис. грн)

Зареєстрований капітал на підприємстві залишався сталим протягом аналізованого періоду, і не зазнав змін (500 тис. грн упродовж 2020-2023 рр.). Це свідчить про те, що ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» не здійснювало додаткових випусків акцій або внесків до статутного капіталу, що свідчить про стабільність підприємства та збереження раніше визначеного рівня власних фінансів.

Нерозподілений прибуток показує зміну суми прибутку, яка не була розподілена на дивіденди, а залишалася на рахунках підприємства для реінвестування в його діяльність або покриття непередбачених витрат. Спостерігається чітка динаміка зростання нерозподіленого прибутку. Протягом 2020-2023 рр. нерозподілений прибуток збільшувався, що свідчить про здатність підприємства отримувати прибуток і накопичувати власні фінансові ресурси для подальшого розвитку. Зростання нерозподіленого

прибутку є результатом покращення операційних результатів, ефективності управлінських рішень або зменшення витрат у конкретні роки.

Підприємство утримує стабільний рівень пайового капіталу, що свідчить про відсутність потреби в додаткових зовнішніх вкладеннях або залученні інвестицій. Нерозподілений прибуток підприємства зазнав стійкого зростання впродовж 2020-2023 років, що свідчить про ефективність роботи підприємства та збільшення фінансової незалежності. Хоча темпи зростання нерозподіленого прибутку зменшуються в останні роки, це є ознакою більш складних економічних умов або стабілізації підприємства після початкового етапу розвитку.

Таким чином, ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» демонструє позитивну динаміку власних фінансових ресурсів, але для подальшого розвитку та підтримки фінансової стійкості варто зберігати тенденцію до збільшення нерозподіленого прибутку і в разі необхідності залучати додаткові інвестиції або використовувати внутрішні резерви для фінансування розвитку.

Структура власних фінансових ресурсів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. наведена на рис. 2.5.

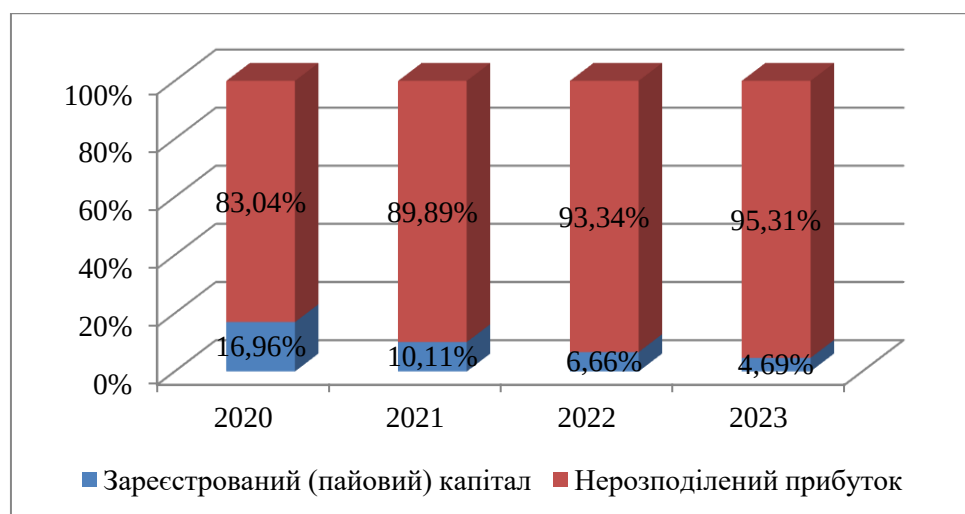

Рис. 2.5. Структура власних фінансових ресурсів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. (%)

Управління власними фінансовими ресурсами є важливим елементом забезпечення стабільності та розвитку підприємства. Власні фінансові ресурси забезпечують підприємству можливість для реінвестування, розвитку та адаптації до змінюваних умов. Структура власних фінансових ресурсів підприємства є ключовим показником, який відображає, як змінюються джерела фінансування та їх частки в загальному обсязі фінансових ресурсів. У 2020 році зареєстрований капітал складав 16,96% від загальної суми власних фінансових ресурсів підприємства. Від 2020 до 2023 року його частка зменшилася до 4,69%. Це свідчить про те, що частка початкового капіталу зменшилась внаслідок того, що підприємство більше орієнтується на накопичення нерозподіленого прибутку, ніж на поповнення капіталу через нові інвестиції. У 2020 році нерозподілений прибуток складав 83,04% від загальної суми власних фінансових ресурсів підприємства, і його частка зростала щороку, досягнувши 95,31% у 2023 році. Це свідчить про те, що підприємство має позитивну динаміку прибутковості, і більшість його фінансових ресурсів формуються саме за рахунок накопиченого прибутку, що не розподіляється між власниками та залишається для подальшого розвитку.

Аналіз структури власних фінансових ресурсів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 роки показує позитивну тенденцію до зростання частки нерозподіленого прибутку. Зменшення частки зареєстрованого капіталу свідчить про те, що підприємство більше орієнтується на власні фінансові ресурси, що виникають із прибуткової діяльності, а не на залучення нових капіталовкладень через емісію або збільшення пайового капіталу. Це дозволяє підприємству зберігати фінансову незалежність і сприяє зростанню фінансової стабільності на довгострокову перспективу. Водночас, зростаюча частка нерозподіленого прибутку вказує на збереження стійкої фінансової політики, спрямованої на реінвестування прибутку в розвиток та модернізацію підприємства.

На рис. 2.6 наведена динаміка складових формування позикових фінансових ресурсів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр.

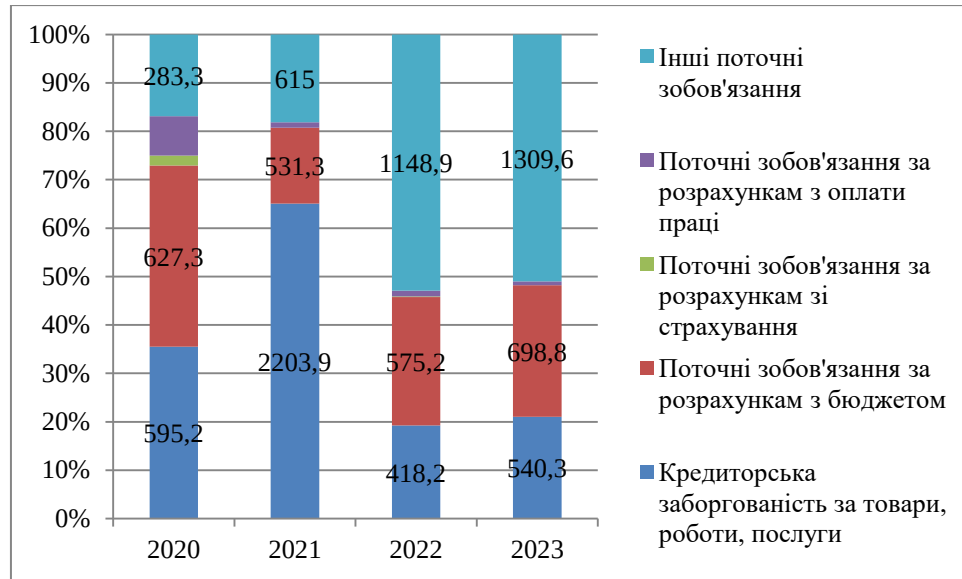

Рис. 2.6. Динаміка складових позикових фінансових ресурсів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. (% , тис. грн)

Позикові фінансові ресурси підприємства відображають зовнішнє фінансування, яке воно залучає для покриття своїх зобов'язань, таких як кредиторська заборгованість і поточні зобов'язання. Динаміка цих показників є важливим індикатором фінансової стабільності та здатності підприємства обслуговувати свої борги.

У 2020 році кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги становила 595,2 тис. грн, що відображає початковий обсяг зобов'язань перед постачальниками та за виконані роботи та послуги. У 2021 році кредиторська заборгованість значно зросла до 2203,9 тис. грн, що є результатом збільшення обсягів закупівель або виникнення відстрочок за рахунок розширення операцій. У 2022 році зобов'язання знизилися до 418,2 тис. грн, що свідчить про скорочення або погашення частини боргів. У 2023 році показник зріс знову до 540,3 тис. грн, хоча й не досяг рівня 2021 року, що вказує на відновлення операційної активності підприємства після зниження боргів у попередньому році.

У 2020 році поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом становили 627,3 тис. грн, що є значним обсягом для підприємства. У 2021 році ця сума знизилася до 531,3 тис. грн, що свідчить про покращення розрахунків або зменшення зобов'язань перед державою. У 2022 році зобов'язання знову зросли до 575,2 тис. грн, вказуючи на стабільне виконання податкових зобов'язань. У 2023 році вони підвищилися до 698,8 тис. грн, що свідчить про збільшення податкового навантаження або зростання податкових зобов'язань через зміни в законодавстві чи збільшення операційної діяльності.

У 2020 році поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування становили 34 тис. грн, що свідчить про певні зобов'язання перед страховими організаціями. У 2021 році заборгованість зі страхування була відсутня (0 тис. грн). У 2022 році цей показник підвищився до 2,7 тис. грн, що вказує на незначні зобов'язання перед страховиками. У 2023 році заборгованість знову стала відсутньою, що свідчить про виконання зобов'язань або зміну в політиці страхування.

У 2020 році поточні зобов'язання з оплати праці становили 136,6 тис. грн, що є значним обсягом зобов'язань перед працівниками. У 2021 році ця сума знизилася до 37 тис. грн, що свідчить про зменшення боргів або стабільну виплату заробітної плати. У 2022 році поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці ще більше знизилися до 26 тис. грн. У 2023 році цей показник становив 20,3 тис. грн, що свідчить про постійну стабільність у виплаті заробітної плати працівникам.

У 2020 році інші поточні зобов'язання складали 283,3 тис. грн. У 2021 році вони зросли до 615 тис. грн, що вказує на збільшення інших зобов'язань підприємства. У 2022 році сума інших зобов'язань досягла 1148,9 тис. грн, що свідчить про подальше збільшення фінансових зобов'язань підприємства. У 2023 році цей показник досяг 1309,6 тис. грн, що вказує на продовження зростання інших зобов'язань.

Аналіз складових позикових фінансових ресурсів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. показує ряд важливих тенденцій у фінансових зобов'язаннях підприємства. Найбільші коливання спостерігаються в категорії кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, що свідчить про змінювані обсяги закупівель та операційні потреби підприємства. Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом залишаються досить стабільними, з незначним зростанням у 2023 році, що пов'язано із змінами в податковому середовищі. Незначні коливання у поточних зобов'язаннях за розрахунками зі страхуванням та оплатою праці свідчать про контрольовану ситуацію з поточними фінансовими зобов'язаннями. Збільшення інших поточних зобов'язань також вказує на зміни в структурі боргових зобов'язань, що пов'язано з розширенням операційної діяльності чи змін в умовах співпраці з постачальниками та контрагентами.

Структура позикових фінансових ресурсів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. наведена на рис. 2.7.

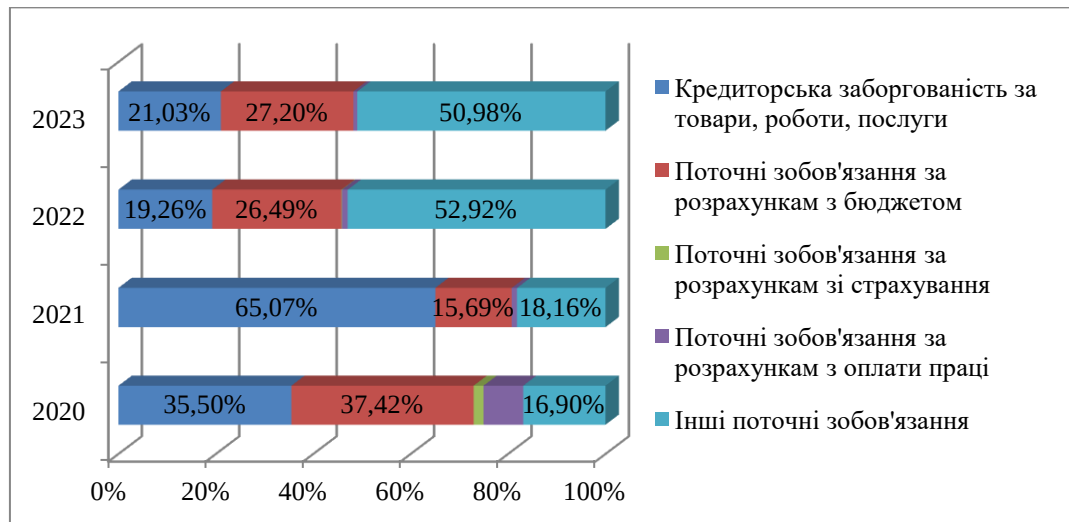

Рис. 2.7. Структура позикових фінансових ресурсів
ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 рр. (%)

Структура позикових фінансових ресурсів підприємства відображає частку кожного виду зобов'язань у загальному обсязі позикових ресурсів.

Аналіз цієї структури допомагає зрозуміти, які зобов'язання займають провідне місце в фінансовій політиці підприємства та які зміни відбулися протягом аналізованого періоду.

У 2020 році кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги складала 35,50% від загальної суми позикових фінансових ресурсів, що є значною часткою. У 2021 році цей показник значно зріс до 65,07%, що свідчить про розширення операційної діяльності підприємства або збільшення обсягів закупівель і відтермінування платежів за постачання. У 2022 році частка знизилася до 19,26%, що є позитивним сигналом про зменшення заборгованості або погашення частини боргів. У 2023 році частка знову зросла до 21,03%, хоча і залишилася значно меншою, ніж у 2021 році, що пов'язано з відновленням обсягів закупівель або змінами в умовах договорів із постачальниками.

У 2020 році поточні зобов'язання з бюджетом становили 37,42%, що відображає значну частину позикових зобов'язань, пов'язаних з податками та іншими державними платежами. У 2021 році цей показник значно знизився до 15,69%, що свідчить про зменшення податкових зобов'язань або зміни у фінансовій стратегії підприємства. У 2022 році частка поточних зобов'язань з бюджетом знову збільшилася до 26,49%, що свідчить про стабілізацію ситуації з податками або збільшення обсягів діяльності. У 2023 році цей показник знову зріс до 27,20%, що свідчить про збереження високого рівня податкових зобов'язань.

У 2020 році поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування становили лише 2,03%, що є незначною часткою серед інших зобов'язань. У 2021 році цей показник знизився до 0%, що вказує на відсутність таких зобов'язань у цей період. У 2022 році заборгованість по страховим зобов'язанням становила 0,12%, що є майже незначною сумою. У 2023 році цей показник знову став нульовим, що свідчить про відсутність таких зобов'язань у звітному році.

У 2020 році частка поточних зобов'язань з оплати праці становила 8,15%, що відображає значну частину заборгованості перед працівниками. У 2021 році цей показник суттєво знизився до 1,09%, що вказує на зменшення боргів або стабільність у виплатах заробітної плати. У 2022 році частка ще більше знизилася до 1,20%, що свідчить про покращення фінансової дисципліни у розрахунках з персоналом. У 2023 році частка зобов'язань за оплати праці становила 0,79%, що вказує на подальше скорочення заборгованості.

У 2020 році інші поточні зобов'язання складали 16,90%, що є значним показником серед усіх складових позикових ресурсів. У 2021 році ця частка зросла до 18,16%, що свідчить про розширення інших фінансових зобов'язань підприємства. У 2022 році частка інших поточних зобов'язань значно зросла до 52,92%, що свідчить про різке збільшення додаткових зобов'язань підприємства. У 2023 році ця частка дещо знизилася до 50,98%, але залишилася на високому рівні, що потребує уваги для контролю за фінансовими зобов'язаннями.

Аналіз структури позикових фінансових ресурсів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» показує кілька важливих тенденцій. Зокрема, частка кредиторської заборгованості в загальних позикових ресурсах коливалася протягом аналізованого періоду, досягнувши найвищого значення у 2021 році (65,07%), що вказує на відтермінування платежів або зростання операційних обсягів. У 2023 році частка дещо знизилась до 21,03%, що є позитивним знаком. Поточні зобов'язання з бюджетом зберігають стабільно високі показники, хоча їх частка знизилась у 2021 році, що могло бути пов'язано з оптимізацією податкових зобов'язань. Зобов'язання за розрахунками зі страхуванням та оплатою праці залишаються мінімальними, що свідчить про стабільність підприємства в цих напрямках. Інші поточні зобов'язання значно збільшились у 2022 році, що вимагає додаткового моніторингу та управління для забезпечення фінансової стабільності підприємства. Загалом, структура позикових фінансових

ресурсів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» вказує на певні фінансові ризики, пов'язані з високими зобов'язаннями, зокрема в частині інших поточних зобов'язань, що потребують більш ретельного контролю для підтримки фінансової стабільності в майбутньому.

Отже, проведений аналіз показників структури пасивів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» за 2020-2023 роки показує значне зростання фінансових ресурсів підприємства, що свідчить про покращення фінансової стабільності та зменшення фінансової залежності від зовнішніх зобов'язань. Зокрема, значне збільшення власного капіталу та зниження частки поточних зобов'язань свідчать про успішну фінансову стратегію підприємства. Однак необхідно продовжити моніторинг зміни інших поточних зобов'язань, щоб уникнути непередбачених фінансових ризиків.

3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Заходи щодо вдосконалення управління дебіторською заборгованістю підприємства

Дебіторська заборгованість є важливим компонентом фінансових активів підприємства, який безпосередньо впливає на його ліквідність і стабільність. Для медичних діагностичних центрів, таких як ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД», наявність великої дебіторської заборгованості може стати серйозною проблемою, оскільки це обмежує можливості фінансування операційної діяльності та інвестиційного розвитку. Враховуючи важливість своєчасного погашення заборгованості для підтримання фінансової стабільності підприємства, необхідно розробити ефективні методи управління дебіторською заборгованістю.

Для аналізу управління дебіторською заборгованістю підприємства було проведено вивчення його фінансової звітності за 2021-2023 рр. Оцінка структури дебіторської заборгованості дозволяє визначити основні фактори, які сприяють її зростанню та можливі шляхи для її зниження (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Структура дебіторської заборгованості ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ- КІРОВОГРАД» за 2021-2023 рр. (тис. грн)

Показники	2021	2022	2023	Відхилення 2023 до 2021	
				тис. грн	%
Дебіторська заборгованість всього	1056,6	4569,2	7053,1	5996,5	567,49
Заборгованість за послугами	800,0	3700,0	6000,0	5200,0	650
Заборгованість за товарами	150,0	550,0	850,0	700,0	466,67
Інші дебітори	106,6	119,2	203,1	96,5	90,48

За результатами аналізу видно, що дебіторська заборгованість зросла на 567,49% протягом 2021-2023 років, що є значним показником. Основним

фактором такого зростання є збільшення заборгованості за послугами, що свідчить про проблеми в організації взаємовідносин з клієнтами, а також, можливо, недостатній контроль за оплатою.

Для зниження рівня дебіторської заборгованості та покращення фінансової стабільності ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» необхідно впровадити низку заходів, спрямованих на поліпшення управління дебіторською заборгованістю:

1. *Посилення контролю за термінами оплати.* Введення чітких умов платежу, що включають встановлення чітких термінів оплати та санкцій за прострочення, допоможе мінімізувати непогашену заборгованість.

2. *Аналіз платоспроможності дебіторів.* Необхідно проводити попередній аналіз платоспроможності потенційних клієнтів перед укладанням угод, що дозволить знизити ризик виникнення заборгованості.

3. *Розробка гнучкої системи знижок і бонусів для клієнтів.* Для стимулювання своєчасних платежів можна впровадити систему знижок на послуги при попередній оплаті або надання бонусів для клієнтів, які не мають прострочених заборгованостей.

4. *Оптимізація дебіторської політики.* Підприємству варто оптимізувати політику надання кредитів своїм клієнтам, визначивши межу заборгованості, після якої наступають жорсткі санкції, зокрема подача справи до суду.

5. *Автоматизація процесів обліку дебіторської заборгованості.* Впровадження сучасних програмних продуктів для автоматичного обліку та моніторингу дебіторської заборгованості дозволить знизити ймовірність людської помилки та оперативно реагувати на прострочені платежі.

Управління дебіторською заборгованістю є одним з ключових аспектів фінансової діяльності будь-якої компанії. Для ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» ефективне управління дебіторською заборгованістю має стратегічне значення, оскільки впливає на ліквідність підприємства, зниження фінансових ризиків та забезпечення стабільного грошового потоку.

Проблеми з дебіторською заборгованістю, такі як зростання прострочених боргів або відсутність чіткої стратегії стягнення заборгованості, можуть призвести до серйозних фінансових труднощів і вплинути на репутацію компанії.

Враховуючи зазначене, ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» необхідно вдосконалити систему управління дебіторською заборгованістю шляхом впровадження низки ефективних заходів. Це дозволить зменшити обсяг прострочених заборгованостей, підвищити ефективність стягнення боргів та покращити фінансові показники компанії. У табл. 3.2 пропонуються основні заходи щодо вдосконалення управління дебіторською заборгованістю підприємства, що включають посилення контролю за термінами оплати, аналіз платоспроможності клієнтів, гнучку систему знижок і бонусів, оптимізацію дебіторської політики та автоматизацію обліку заборгованості.

Таблиця 3.2

Пропозиції щодо вдосконалення управління дебіторською заборгованістю ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»

Заходи	Характеристика заходу	Очікуваний результат
Посилення контролю за термінами оплати	Встановлення чітких термінів та санкцій за прострочення.	Зменшення кількості прострочених заборгованостей.
Аналіз платоспроможності дебіторів	Перевірка платоспроможності клієнтів перед укладанням угоди.	Зниження ризиків неплатежів.
Гнучка система знижок і бонусів	Впровадження знижок за попередню оплату та бонусів для клієнтів без заборгованості.	Своєчасні платежі, зниження заборгованості.
Оптимізація дебіторської політики	Визначення межі заборгованості та застосування санкцій, включаючи судові позови.	Зниження рівня простроченої заборгованості.
Автоматизація обліку заборгованості	Впровадження програмного забезпечення для автоматичного моніторингу та обліку дебіторської заборгованості.	Оперативність та точність обліку.

Впровадження заходів щодо вдосконалення управління дебіторською заборгованістю ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» дозволить не тільки зменшити кількість прострочених заборгованостей, а й створити на підприємстві більш прозору та ефективну систему фінансового управління, що позитивно вплине на його довгострокову стабільність і розвиток.

Війна, як глобальна криза, має серйозний вплив на фінансові та економічні процеси в Україні. Підприємства, зокрема у сфері медичних послуг, зіштовхуються з різкими змінами в попиті, зменшенням кількості платоспроможних клієнтів та порушенням економічних зв'язків через обмеження в логістиці та фінансових потоках. У таких умовах особливо важливим стає ефективне управління дебіторською заборгованістю, що дозволяє забезпечити стабільний грошовий потік і підтримати фінансову стійкість підприємства.

Для ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД», яке надає медичні діагностичні послуги, вдосконалення управління дебіторською заборгованістю в умовах війни потребує адаптації до нових реалій. Підвищення платіжної дисципліни серед клієнтів, зменшення рівня прострочених боргів та впровадження нових методів контролю за заборгованістю є пріоритетними завданнями в умовах воєнного часу. Заходи щодо вдосконалення управління дебіторською заборгованістю ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»:

1. *Посилення контролю за термінами оплати.* Характеристика заходу: встановлення чітких термінів оплати та санкцій за прострочення в контракті з клієнтами. Врахування можливих затримок в оплатах через проблеми з логістикою та фінансовими переказами в умовах війни, однак, при цьому важливо не втратити контроль над боргами. Очікуваний результат: зменшення кількості прострочених заборгованостей завдяки чітким строкам та системі штрафних санкцій.

2. *Аналіз платоспроможності дебіторів.* Характеристика заходу: перевірка платоспроможності клієнтів перед укладанням угод та контрактів,

з урахуванням поточної економічної ситуації в країні та індивідуальних умов кожного підприємства чи приватної особи. Очікуваний результат: зниження ризиків неплатежів, оскільки компанія працюватиме тільки з тими клієнтами, які мають стабільну платоспроможність навіть в умовах війни.

3. *Гнучка система знижок і бонусів.* Характеристика заходу: впровадження гнучкої системи знижок для клієнтів, які сплачують послуги заздалегідь або погашають заборгованість своєчасно. Врахування складності ситуації та пропозиція додаткових бонусів для тих, хто не має прострочених боргів. Очікуваний результат: своєчасні платежі клієнтів, зниження загальної дебіторської заборгованості, особливо в умовах економічної нестабільності.

4. *Оптимізація дебіторської політики.* Характеристика заходу: визначення максимально допустимої межі заборгованості та застосування санкцій у разі її перевищення, включаючи можливість судового позову. Урахування важливості стабільності підприємства, тому акцент на систематичному контролі дебіторської заборгованості. очікуваний результат: зниження рівня простроченої заборгованості, мінімізація ризиків для компанії.

5. *Автоматизація обліку заборгованості.* Характеристика заходу: впровадження спеціалізованого програмного забезпечення для автоматичного моніторингу та обліку дебіторської заборгованості. Автоматизація дозволяє знизити людський фактор і підвищити оперативність у зборі та обробці інформації. Очікуваний результат: оперативність і точність обліку дебіторської заборгованості, що дозволить своєчасно реагувати на проблемні дебіторські борги і зменшити рівень помилок.

В умовах війни, коли підприємства зіштовхуються з різноманітними фінансовими труднощами, важливо впроваджувати комплексні заходи для ефективного управління дебіторською заборгованістю. ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» повинно адаптувати свою дебіторську політику до нових економічних умов, зокрема посилити контроль за термінами оплати, проводити ретельний аналіз платоспроможності клієнтів, а також розробити

більш гнучку систему знижок і бонусів. Усі ці заходи дозволять не тільки знизити рівень простроченої заборгованості, а й зміцнити фінансову стабільність підприємства, що є важливим в умовах кризових ситуацій, таких як війна.

Управління дебіторською заборгованістю є одним із ключових аспектів фінансової стабільності підприємства. Збільшення дебіторської заборгованості може призвести до негативних наслідків, таких як зменшення ліквідності, збільшення витрат на обслуговування боргів та втрата фінансової гнучкості. Для забезпечення ефективного управління дебіторською заборгованістю ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД» розроблені заходи, спрямовані на її зменшення та покращення контролю (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Запланований обсяг дебіторської заборгованості ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД» (тис. грн)

Показники	2021	2022	2023	Заплановано
Дебіторська заборгованість всього	1056,6	4569,2	7053,1	5000,0
Заборгованість за послугами	800,0	3700,0	6000,0	4200,0
Заборгованість за товарами	150,0	550,0	850,0	600,0
Інші дебітори	106,6	119,2	203,1	200,0

Заплановане зменшення дебіторської заборгованості на 2024 рік на 20-30% у порівнянні з рівнями 2023 року відображає основні стратегічні заходи, спрямовані на поліпшення ситуації з дебіторською заборгованістю підприємства. Ці заходи включають:

1. *Посилення контролю за термінами оплати.* Встановлення чітких термінів для оплати та введення санкцій за прострочення допоможуть знизити кількість прострочених заборгованостей. Це дозволить зменшити загальний обсяг дебіторської заборгованості, особливо за послугами, що є основною частиною заборгованості підприємства.

2. *Аналіз платоспроможності дебіторів.* Перевірка платоспроможності клієнтів перед укладанням угоди дозволить уникнути співпраці з неплатоспроможними клієнтами, що знизить ризики виникнення заборгованості та збільшить фінансову стабільність компанії.

3. *Гнучка система знижок і бонусів.* Впровадження знижок за попередню оплату та бонусів для клієнтів без заборгованості сприятиме своєчасним платежам, що дозволить знизити загальну суму дебіторської заборгованості, зокрема за товарами та послугами.

4. *Оптимізація дебіторської політики.* Визначення межі заборгованості та застосування санкцій, включаючи судові позови у випадку перевищення цих меж, сприятиме зменшенню прострочених боргів. Цей захід має на меті значно скоротити дебіторську заборгованість за послугами, яка наразі є найбільшим сегментом боргів компанії.

5. *Автоматизація обліку заборгованості.* Впровадження програмного забезпечення для автоматичного моніторингу та обліку дебіторської заборгованості дозволить оперативно виявляти та вирішувати проблеми з простроченими боргами, що підвищить точність обліку та зменшить ймовірність помилок у веденні документації.

Таким чином, завдяки реалізації цих заходів, компанія ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» має можливість значно знизити обсяг дебіторської заборгованості в 2024 році, зберігаючи при цьому ефективність і конкурентоспроможність на ринку.

Отже, управління дебіторською заборгованістю є критично важливим для забезпечення фінансової стабільності та ліквідності ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД». Впровадження запропонованих заходів дозволить суттєво покращити ситуацію з дебіторською заборгованістю, знизити ризики неплатежів і поліпшити фінансові результати підприємства.

3.2. Напрями впровадження цифрових інструментів для моніторингу та контролю оборотних активів підприємства

У сучасних умовах швидкого розвитку технологій, підприємства стикаються з необхідністю впровадження ефективних інструментів для управління та моніторингу оборотними активами. Це завдання є критично важливим для підтримки фінансової стабільності та забезпечення ліквідності підприємства. Одним із перспективних цифрових інструментів для автоматизації процесів у цій сфері є UiPath – платформа для автоматизації бізнес-процесів, яка дозволяє значно підвищити ефективність управління оборотними активами.

Рис. 3.1. UiPath – платформа для автоматизації бізнес-процесів [37]

UiPath – це платформа для роботизації процесів (RPA – Robotic Process Automation), яка дозволяє автоматизувати рутинні та часозатратні завдання, звільняючи співробітників від виконання повторюваних операцій. Використання UiPath у бізнесі дозволяє знизити людські помилки, зменшити витрати на обслуговування бізнес-процесів і значно покращити ефективність операцій. Ця платформа також підтримує інтеграцію з іншими системами та базами даних, що робить її ідеальним інструментом для моніторингу і контролю оборотних активів.

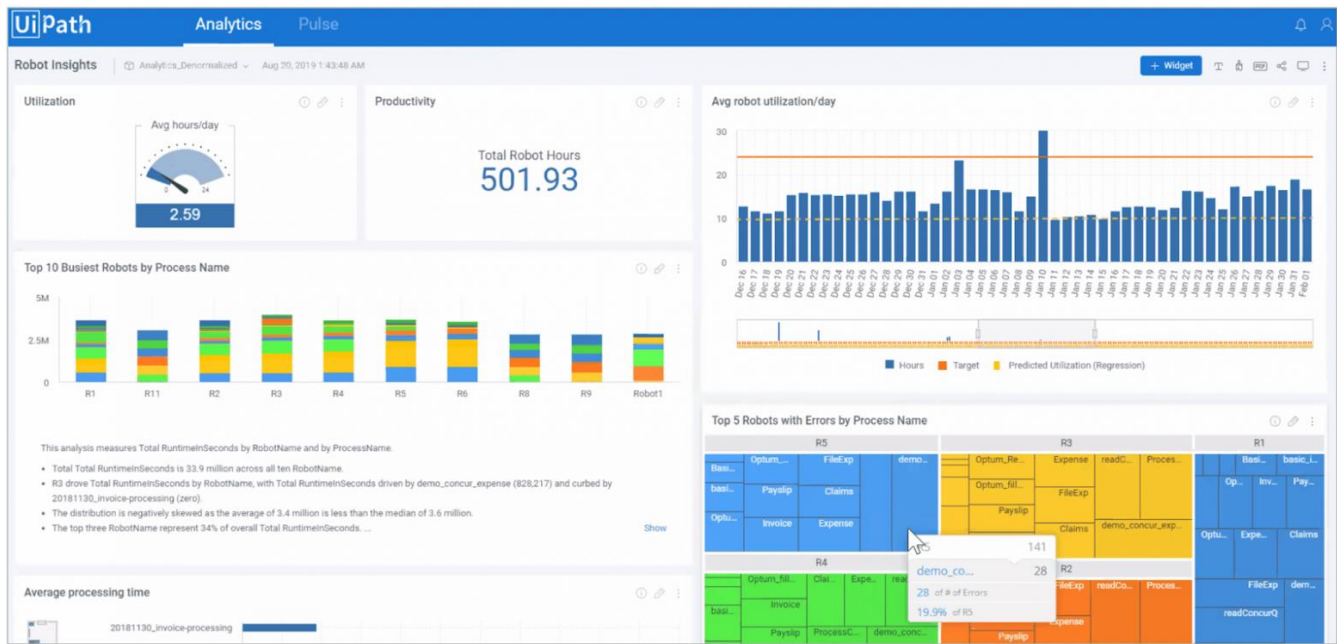

Рис. 3.2. Вікно аналітики використання роботизованих бізнес-процесів у системі UiPath [38]

Основні напрямки впровадження UiPath для моніторингу та контролю оборотних активів:

1. *Автоматизація процесу моніторингу дебіторської заборгованості.* Однією з ключових складових оборотних активів є дебіторська заборгованість. Використання UiPath дозволяє автоматизувати процеси моніторингу та контролю заборгованості, що включає:

- Автоматичне відстеження термінів оплати рахунків.
- Повідомлення про прострочення платежів.
- Генерація звітів про стан дебіторської заборгованості в реальному часі.
- Надсилання автоматизованих нагадувань клієнтам про необхідність оплати.

2. *Автоматизація процесу управління запасами.* UiPath може бути використаний для:

- Автоматичного моніторингу рівня запасів.
- Обчислення потреби в закупівлі нових товарів на основі попиту.

- Оновлення даних в реальному часі для точного прогнозування потреб у запасах.

- Застосування алгоритмів для оптимізації складських запасів і уникнення надлишкових витрат.

3. *Оптимізація процесів управління грошовими коштами.* Використання UiPath дозволяє автоматизувати управління грошовими потоками підприємства, що є важливим елементом оборотних активів. Це включає:

- Автоматичне відстеження надходжень і витрат.
- Автоматичний розподіл фінансових коштів між різними категоріями активів.
- Генерація фінансових звітів і прогнозів грошових потоків.
- Оцінка ліквідності підприємства на основі актуальних даних про грошові кошти.

4. *Автоматизація звітності та аналізу даних.* Важливим аспектом ефективного управління оборотними активами є своєчасне отримання точних звітів і даних для аналізу. UiPath дозволяє автоматизувати:

- Формування фінансових звітів і аналізів щодо оборотних активів.
- Моніторинг показників ліквідності та фінансової стабільності в реальному часі.
- Автоматичне порівняння фактичних даних із запланованими, що дає можливість швидко реагувати на негативні зміни в управлінні активами.

5. *Інтеграція з іншими корпоративними системами.* UiPath має здатність інтегруватися з іншими існуючими інформаційними системами підприємства, такими як ERP (Enterprise Resource Planning) або CRM (Customer Relationship Management). Це дозволяє:

- Збирати дані з різних джерел і забезпечувати єдину інформаційну платформу для моніторингу оборотних активів.
- Виконувати синхронізацію даних в реальному часі та автоматично оновлювати показники в усіх системах.

Переваги впровадження UiPath для управління оборотними активами:

- Зниження ризиків помилок: автоматизація завдань дозволяє мінімізувати людський фактор і знизити ймовірність помилок, що може виникати при ручному введенні даних.
- Покращення ефективності: автоматизація дозволяє виконувати рутинні завдання швидше і без перерв, що підвищує загальну ефективність бізнес-процесів.
- Зниження витрат: використання RPA дозволяє скоротити витрати на адміністрування і управління оборотними активами, що забезпечує зниження витрат на робочу силу.
- Прозорість та контроль: завдяки автоматизації та інтеграції всіх процесів, підприємство отримує повну прозорість в управлінні оборотними активами та можливість оперативного контролю.

Впровадження цифрових інструментів, зокрема платформи UiPath, є потужним кроком у напрямку автоматизації управління оборотними активами підприємства. Це дозволяє не лише покращити контроль та моніторинг фінансових ресурсів, але й значно знизити ризики, пов'язані з людським фактором. Автоматизація рутинних процесів, таких як моніторинг дебіторської заборгованості, управління запасами та звітність, забезпечить підприємству гнучкість, знижуючи операційні витрати та підвищуючи загальну ефективність бізнесу.

В умовах сучасної економіки та швидкого розвитку цифрових технологій підприємства зіштовхуються з необхідністю автоматизації управлінських процесів, зокрема управління оборотними активами. Впровадження RPA (роботизації бізнес-процесів) за допомогою платформи UiPath дозволяє значно покращити ефективність управління активами, знизити витрати та зменшити ризики, пов'язані з людським фактором. Підприємство ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» планує реалізувати проект автоматизації за допомогою UiPath для покращення моніторингу та

контролю оборотних активів на період 2025-2027 років. Табл. 3.4 відображає основні витрати, які передбачаються для реалізації цього проекту.

Таблиця 3.4

**Витрати на впровадження UiPath для моніторингу та контролю
оборотних активів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД»
на 2025-2027 рр. (тис. грн)**

Позиція витрат	2025	2026	2027	Загалом
1. Ліцензії на програмне забезпечення UiPath	120	120	120	360
2. Послуги з налаштування та інтеграції	200	100	50	350
3. Навчання персоналу	50	30	20	100
4. Обслуговування та підтримка	60	70	80	210
5. Розробка індивідуальних рішень	150	120	100	370
6. Оцінка ефективності та моніторинг	40	40	40	120
7. Непередбачувані витрати	30	20	10	60
Загальні витрати	650	480	420	1550

Витрати на ліцензії є основною статтею витрат у проекті. Ці витрати будуть постійними протягом трьох років, оскільки ліцензії для платформ автоматизації, таких як UiPath, зазвичай потребують щорічного поновлення. Витрати на налаштування системи та інтеграцію з існуючими інформаційними системами підприємства. У 2025 році очікується найбільша потреба в таких послугах, оскільки перший етап впровадження вимагатиме комплексної налаштування та адаптації. Витрати на навчання персоналу, який буде працювати з новою автоматизованою системою, є необхідними для забезпечення ефективності впровадження. Витрати зменшуються в 2026-2027 роках, оскільки основне навчання буде проведено в 2025 році. Після впровадження платформи необхідно забезпечити її обслуговування та технічну підтримку. Ці витрати зростають з кожним роком, оскільки платформа потребує регулярного оновлення та підтримки. Розробка

індивідуальних рішень включає витрати на кастомізацію UiPath під специфічні потреби підприємства, створення додаткових функцій або інтеграцій. Зниження витрат у 2027 році передбачається після завершення основних розробок. Витрати на моніторинг ефективності та результатів впровадження автоматизованих процесів, що дозволить оцінити рівень досягнення запланованих цілей. Також враховуються непередбачувані витрати, пов'язані з виникненням додаткових потреб у процесі впровадження технології.

Впровадження платформи UiPath для автоматизації моніторингу та контролю оборотних активів на ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» є важливим кроком для підвищення ефективності управлінських процесів і зниження витрат. Загальні витрати на впровадження проекту в період 2025-2027 років складають 1550 тис. грн, що включає ліцензії, налаштування, навчання персоналу, підтримку та інші супутні витрати. Перший рік реалізації потребуватиме найбільших інвестицій, проте в подальші роки витрати на обслуговування знижуватимуться. З урахуванням цих витрат, підприємство зможе значно підвищити ефективність управління оборотними активами, знизити ризики помилок та оптимізувати процеси, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності та фінансової стабільності.

Впровадження цифрових інструментів автоматизації, зокрема платформ автоматизації бізнес-процесів таких як UiPath, не лише сприяє зниженню витрат підприємства, а й забезпечує значне збільшення доходів завдяки покращенню ефективності управління оборотними активами. У результаті автоматизації процесів з моніторингу та контролю оборотних активів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД», підприємство може досягнути більш високих рівнів стягнення заборгованості, покращення процесів інвентаризації, зниження кількості помилок та оптимізації витрат на управлінські процеси. Табл. 3.5 відображає прогнози щодо доходів, які очікуються від впровадження платформи UiPath на 2025-2027 роки.

Таблиця 3.5

**Доходи на впровадження UiPath для моніторингу та контролю
оборотних активів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД»
на 2025-2027 рр. (тис. грн)**

Позиція доходів	2025	2026	2027	Загалом
1. Збільшення ефективності стягнення дебіторської заборгованості	350	380	400	1130
2. Зменшення витрат на управлінські процеси	180	200	220	600
3. Покращення оборотності активів	200	230	250	680
4. Збільшення точності та швидкості інвентаризації	170	190	210	570
5. Зниження помилок та штрафів	150	160	170	480
Загальні доходи	1050	1160	1250	3460

Впровадження платформи UiPath дозволяє автоматизувати процеси стягнення заборгованості, що сприятиме скороченню термінів оплати та зменшенню рівня прострочених боргів. Оскільки автоматизація дозволяє вчасно відслідковувати і нагадувати про необхідність оплати, очікується збільшення доходів від своєчасного стягнення заборгованості. Автоматизація дозволяє оптимізувати багато трудомістких процесів, що веде до зниження витрат на управління. Це включає автоматичний моніторинг стану активів, інвентаризацію та управління документацією, що дозволить підприємству зекономити ресурси та час. Автоматизація дозволяє швидше реагувати на зміни в стані оборотних активів, що позитивно впливає на оборотність. Підвищення оборотності активів призводить до збільшення доходів підприємства за рахунок кращого використання ресурсів. Завдяки автоматизації інвентаризаційних процесів, знижується ймовірність помилок, прискорюється проведення інвентаризацій, що сприяє точнішому обліку оборотних активів і зменшенню витрат, пов'язаних з їх перевіркою. Автоматизація забезпечує точність виконання операцій, що знижує ймовірність помилок, за які підприємство може бути оштрафоване або

понести додаткові витрати. Це сприяє зниженню фінансових втрат та штрафних санкцій.

Впровадження платформи UiPath для моніторингу та контролю оборотних активів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» дозволить значно підвищити ефективність управлінських процесів та забезпечити приріст доходів. Прогнозовані доходи за три роки реалізації проекту складають 1660 тис. грн, що є результатом підвищення ефективності стягнення заборгованості, зниження витрат на управління активами та покращення оборотності активів. Окрім того, автоматизація дозволить підприємству знизити кількість помилок, зменшити витрати на інвентаризацію та штрафи, що також сприятиме зростанню фінансових результатів. Впровадження цифрових інструментів є важливим кроком для забезпечення конкурентоспроможності і фінансової стабільності компанії в умовах сучасної економіки.

У табл. 3.6 проведено аналіз прогнозування грошових потоків на основі впровадження UiPath для моніторингу та контролю оборотних активів підприємства за реалістичним сценарієм розвитку проекту. Очікувана рентабельність інвестицій у проект складе 18%, що визначає коефіцієнт дисконтування на рівні 18%. Аналіз результатів прогнозування дозволить оцінити фінансову життєздатність запропонованих інвестицій, а також обґрунтувати їх доцільність.

Обсяг грошового потоку представляє собою чисті доходи, які підприємство отримає від реалізації проекту у відповідному році. З кожним роком очікується поступове збільшення грошових потоків завдяки автоматизації процесів управління оборотними активами. Інвестиційні витрати зменшуються у наступні роки через зниження необхідності в додаткових капіталовкладеннях після початкового етапу впровадження. Коефіцієнт дисконтування враховує часову вартість грошей і відображає зниження вартості грошових потоків у майбутньому.

Таблиця 3.6

**Розрахунок показників економічної ефективності проєкту
впровадження UiPath для ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД» (за
реалістичним сценарієм)**

Параметр	2025 рік	2026 рік	2027 рік
Обсяг грошового потоку, Рк, тис.грн.	1050	1160	1250
Обсяг інвестиційних вкладень, ІС, тис.грн.	650	480	420
Коефіцієнт дисконтування, α_i	0,85	0,72	0,61
Дисконтовані грошові потоки, $CF * \alpha_i$ тис.грн.	892,5	835,2	762,5
Дисконтовані інвестиції, $I * \alpha_i$ тис.грн.	552,5	345,6	256,2
Чиста приведена вартість проєкту, кумулятивно, NPV_i тис.грн.	340	489,6	506,3
EBITDA / Операційний прибуток, тис. грн.	400	680	830
Індекс рентабельності інвестицій (PI)	2,16		

У реалістичному сценарії коефіцієнт дисконтування знижується з кожним роком, оскільки інвестиції будуть приносити більший дохід у майбутньому. Дисконтовані грошові потоки обчислюється шляхом множення обсягу грошового потоку на відповідний коефіцієнт дисконтування.

Дисконтовані грошові потоки відображають їх реальну вартість на поточний момент часу. Аналогічно дисконтованим грошовим потокам, дисконтовані інвестиції розраховуються шляхом множення обсягу інвестицій на коефіцієнт дисконтування.

Чиста приведена вартість (NPV) показує різницю між дисконтованими грошовими потоками та дисконтованими інвестиціями. Це важливий показник для оцінки вигідності проєкту. Загальний кумулятивний NPV на кінець 2027 року становить $340 + 489,6 + 506,3 = 1335,9$ тис. грн, що свідчить про високу економічну вигідність проєкту.

Операційний прибуток (EBITDA) є одним із основних показників, що демонструє ефективність операційної діяльності підприємства. Очікується, що завдяки автоматизації управління активами операційний прибуток буде поступово зростати.

Індекс рентабельності інвестицій (Profitability Index, PI) розраховується як співвідношення дисконтованих грошових потоків до дисконтованих інвестицій. У 2025 році цей показник становить 2,16, що означає, що на кожную гривню інвестованих коштів компанія отримає 2,16 грн доходу. Вищий показник свідчить про більшу рентабельність проєкту.

Розрахунки показників економічної ефективності впровадження платформи UiPath для моніторингу та контролю оборотних активів ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД» підтверджують високу вигідність проєкту. Зокрема, зростання чистої приведеної вартості (NPV) протягом трьох років свідчить про значні фінансові вигоди, що забезпечать покриття інвестицій і отримання стабільних доходів. Індекс рентабельності інвестицій (PI) більше ніж 2, що є дуже хорошим показником для інвесторів. Проєкт є фінансово ефективним і має великий потенціал для покращення фінансових результатів підприємства.

Проведемо прогнозування грошових потоків ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД» на основі впровадження UiPath для моніторингу та контролю оборотних активів підприємства в умовах цифровізації за песимістичним сценарієм розвитку проєкту (передбачаємо, що коефіцієнт дисконтування буде на рівні 20%) (табл. 3.7).

Обсяг грошового потоку у кожному році показує, скільки компанія отримає чистого доходу від впровадження проєкту. За песимістичним сценарієм грошові потоки залишаються незмінними порівняно з реалістичним варіантом. За песимістичним сценарієм обсяг інвестицій зменшується в порівнянні з реалістичним сценарієм, що відображає спробу зниження витрат. Коефіцієнт дисконтування для песимістичного сценарію

зменшується більш істотно, що означає більший ризик та зниження вартості грошей у майбутньому.

Таблиця 3.7

**Розрахунок показників економічної ефективності проєкту
впровадження UiPath для ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД» (за
песимістичним сценарієм)**

Параметр	2025 рік	2026 рік	2027 рік
Обсяг грошового потоку, R_k , тис.грн.	1050	1160	1250
Обсяг інвестиційних вкладень, I_C , тис.грн.	650	480	420
Коефіцієнт дисконтування, α_i	0,83	0,69	0,58
Дисконтовані грошові потоки, $CF^* \alpha_i$ тис.грн.	871,5	800,4	725
Дисконтовані інвестиції, $I^* \alpha_i$ тис.грн.	539,5	331,2	243,6
Чиста приведена вартість проєкту, кумулятивно, NPV_i тис.грн.	332	469,2	481,4
EBITDA / Операційний прибуток, тис. грн.	400	680	830
Індекс рентабельності інвестицій (PI)	2,15		

Дисконтовані інвестиції обчислюються шляхом множення інвестицій на коефіцієнт дисконтування для кожного року. Чиста приведена вартість (NPV) визначається як різниця між дисконтованими грошовими потоками та дисконтованими інвестиціями.

Кумулятивний NPV на кінець 2027 року становить $332 + 469,2 + 481,4 = 1282,6$ тис. грн. Це також свідчить про позитивний результат для підприємства, хоча і менший за реалістичним сценарієм. Операційний прибуток (EBITDA) залишається незмінним у порівнянні з реалістичним сценарієм і є важливим показником для оцінки ефективності проєкту.

У кумулятивному підсумку індекс рентабельності становить 2,15, що є дуже хорошим показником і свідчить про високу рентабельність інвестицій.

За песимістичним сценарієм розрахунки також підтверджують економічну ефективність впровадження проєкту. Чиста приведена вартість (NPV) на кінець 2027 року має позитивне значення, хоча й знижене порівняно з реалістичним варіантом. Індекс рентабельності інвестицій (PI) є високим і перевищує одиницю, що означає позитивну вигоду від кожної вкладеної гривні.

Проєкт у підсумку буде вигідним для ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД», хоча і з урахуванням певних економічних ризиків, пов'язаних із майбутнім.

Проведемо прогнозування грошових потоків ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» на основі впровадження UiPath для моніторингу та контролю оборотних активів підприємства в умовах цифровізації за оптимістичним сценарієм розвитку проєкту (передбачаємо, що коефіцієнт дисконтування буде на рівні 16%) (табл. 3.8).

Таблиця 3.8

**Розрахунок показників економічної ефективності проєкту
впровадження UiPath для ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» (за
оптимістичним сценарієм)**

Параметр	2025 рік	2026 рік	2027 рік
Обсяг грошового потоку, R_k , тис.грн.	1050	1160	1250
Обсяг інвестиційних вкладень, IC , тис.грн.	650	480	420
Коефіцієнт дисконтування, α_i	0,86	0,74	0,64
Дисконтовані грошові потоки, $CF \cdot \alpha_i$ тис.грн.	903	858,4	800
Дисконтовані інвестиції, $I \cdot \alpha_i$ тис.грн.	559	355,2	268,8
Чиста приведена вартість проєкту, кумулятивно, NPV_i тис.грн.	344	503,2	531,2
EBITDA / Операційний прибуток, тис. грн.	400	680	830
Індекс рентабельності інвестицій (PI)	2,17		

Розрахунки економічної ефективності проєкту на основі оптимістичного сценарію демонструють найкращі прогнози щодо досягнення грошових потоків та зниження витрат на впровадження автоматизованих процесів за допомогою платформи UiPath для моніторингу та контролю оборотних активів. Це передбачає покращення результатів, оптимізацію процесів та зниження ризиків у порівнянні з песимістичним сценарієм.

Обсяг грошового потоку представляє очікувані доходи від впровадження проєкту в кожному році. За оптимістичним сценарієм, обсяг грошових потоків росте стабільно протягом трьох років. Обсяг інвестиційних вкладень (IC) – це величина, яку підприємство має інвестувати в проєкт у кожному році. Враховуючи оптимістичний сценарій, обсяг інвестиційних вкладень зменшується поступово, що свідчить про зменшення витрат на реалізацію проєкту в майбутньому.

Коефіцієнт дисконтування відображає зміну вартості грошей у часі, зважаючи на ризики та інфляцію. У цьому випадку коефіцієнт дисконтування для оптимістичного сценарію має дещо вищі значення порівняно з песимістичним. Дисконтовані грошові потоки визначаються як добуток обсягу грошових потоків на відповідний коефіцієнт дисконтування. Дисконтовані інвестиції обчислюються як множення обсягу інвестицій на коефіцієнт дисконтування. Чиста приведена вартість (NPV) визначається як різниця між дисконтованими грошовими потоками та дисконтованими інвестиціями. Кумулятивний NPV на кінець 2027 року становить $344 + 503,2 + 531,2 = 1378,4$ тис. грн, що є позитивним результатом для підприємства і свідчить про вигідність проєкту.

Операційний прибуток (EBITDA) для проєкту залишається незмінним у кожному з трьох років, що свідчить про стабільний результат у межах проєкту. Індекс рентабельності інвестицій для оптимістичного сценарію розраховується як відношення дисконтованих грошових потоків до дисконтованих інвестицій. У кумулятивному підсумку індекс рентабельності становить 2,17, що свідчить про високу рентабельність інвестицій.

За оптимістичним сценарієм, впровадження проєкту за допомогою UiPath є економічно вигідним. Позитивні значення чистої приведеної вартості (NPV) та індексу рентабельності інвестицій (PI) підтверджують високий рівень ефективності цього проєкту. Наявність високих значень NPV та PI вказує на те, що кожна гривня, інвестована в проєкт, буде приносити значний дохід, а також відображає потенціал для значного зростання прибутковості в майбутньому.

Отже, впровадження цифрових інструментів для управління оборотними активами є важливим кроком для підвищення ефективності підприємства в умовах швидко змінюваної економічної ситуації. Автоматизація процесів за допомогою платформ, таких як UiPath, дозволяє значно покращити контроль за оборотними активами, знижуючи людські помилки і витрати на обслуговування бізнес-процесів. Автоматизація моніторингу дебіторської заборгованості, управління запасами, контролю грошових потоків, звітності та аналізу даних дозволяють забезпечити більш точне і своєчасне управління активами підприємства. Це дозволяє оперативно реагувати на зміни та підвищує фінансову прозорість. Впровадження UiPath дозволить значно підвищити ефективність роботи ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД», зменшити ризики помилок, скоротити витрати на робочу силу та забезпечити прозорість фінансових операцій. Інтеграція з іншими корпоративними системами також дозволяє зібрати всю необхідну інформацію в єдину платформу, що покращує управління оборотними активами. Загальні витрати на впровадження проєкту для ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД» на період 2025-2027 років складають 1550 тис. грн. Це включає витрати на ліцензії, налаштування системи, навчання персоналу, технічну підтримку та моніторинг ефективності. Оскільки інвестиції найбільші в перший рік, у подальші роки витрати знижуються, що дозволяє отримати значну економію в довгостроковій перспективі. Автоматизація управління оборотними активами за допомогою UiPath

дозволить підприємству значно знизити ризики, оптимізувати робочі процеси і забезпечити гнучкість в управлінні фінансовими ресурсами. Це дозволить ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» підвищити свою конкурентоспроможність, стабільність на ринку та забезпечити ефективне використання оборотних активів. Загалом, впровадження цифрових інструментів, таких як UiPath, є стратегічно важливим для підприємств, які прагнуть покращити свою ефективність, знизити витрати та оптимізувати управлінські процеси в умовах постійно змінюваного економічного середовища.

3.3. Пропозиції щодо удосконалення ефективності управління активами підприємства

В умовах війни підприємства України стикаються з низкою серйозних викликів, які вимагають адаптації стратегій управління їх фінансовими активами. Це включає в себе як економічні, так і соціальні аспекти, що значно впливають на їхню фінансову стабільність та конкурентоспроможність. ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» не є винятком, і для забезпечення стійкості та розвитку в умовах війни необхідно застосовувати спеціалізовані інструменти управління, що дозволяють підприємству мінімізувати фінансові ризики та ефективно використовувати наявні ресурси.

Війна значно підвищує рівень економічної невизначеності, що ускладнює планування та прогнозування фінансових потоків. Зростання інфляції та девальвація гривні негативно впливають на витрати підприємства, особливо на імпортні компоненти та енергоносії. В умовах війни знижується попит на деякі види продукції і послуг через економічну кризу, що зменшує прибутковість підприємства. Підвищений рівень ризику та нестабільність на

фінансових ринках обмежують можливості для залучення зовнішніх фінансових ресурсів.

Для стабілізації діяльності підприємства в умовах шоків, таких як військові дії, в першу чергу доцільно зменшити залежність від зовнішніх кредитів і зосередитися на збільшенні власного капіталу. Це можна досягти через залучення інвесторів або перерозподіл частини прибутку на збільшення власних коштів. Важливо вдосконалити систему управління ліквідністю, що дозволить своєчасно реагувати на зміни в умовах війни. Для цього потрібно знизити надмірні запаси та впровадити гнучкі механізми фінансування, зокрема шляхом використання короткострокових фінансових інструментів.

У зв'язку з девальвацією гривні та інфляційними процесами, важливо мінімізувати валютні ризики, що можуть виникнути через міжнародні операції. Це можна зробити через укладення контрактів в національній валюті або використання хеджування валютних ризиків.

В умовах війни важливо мати різноманітні джерела фінансування, щоб знизити ризик залежності від одного каналу. ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД» може звернути увагу на державні програми підтримки підприємств у кризових умовах або на альтернативне фінансування через краудфандинг чи бізнес-ангелів.

Враховуючи зростання витрат внаслідок інфляції та нестабільності, необхідно впроваджувати програми економії та оптимізації витрат, зокрема на енергетичні ресурси, матеріали та транспорт.

В умовах війни підприємства повинні мати можливість швидко адаптувати фінансове планування до змін у зовнішньому середовищі. Рекомендується застосувати систему бюджетування, що дозволяє регулярно коригувати плани відповідно до змін в економічних умовах.

Основні пропозиції щодо удосконалення ефективності управління фінансовими ресурсами ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД» в умовах війни наведені у табл. 3.9.

Таблиця 3.9

**Пропозиції щодо удосконалення ефективності управління активами
ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» в умовах війни**

Напрямок удосконалення	Характеристика заходу	Очікувані результати
Оптимізація структури активів	Зниження залежності від зовнішніх кредитів, збільшення частки власного капіталу.	Покращення фінансової стабільності, зменшення боргового навантаження.
Управління ліквідністю	Впровадження гнучкої системи управління ліквідністю, зниження надмірних запасів.	Зниження ризиків ліквідності, збереження платоспроможності.
Захист від валютних ризиків	Хеджування валютних ризиків або укладення контрактів у національній валюті.	Мінімізація валютних втрат, зниження ризиків для міжнародних операцій.
Диверсифікація джерел фінансування активів	Використання державних програм підтримки, краудфандинг або бізнес-ангели.	Підвищення доступу до фінансування, зниження залежності від одного джерела.
Зниження витрат	Оптимізація витрат на енергію, матеріали, транспорт, оптимізація виробничих процесів.	Зменшення собівартості продукції, підвищення конкурентоспроможності.
Гнучке планування фінансів	Впровадження адаптивного бюджету, регулярне коригування фінансових планів.	Швидка адаптація до змін, покращення фінансового контролю.

Так, враховуючи значне зростання дебіторської заборгованості ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» у період з 2021 по 2023 рр. (показано у розділі 2, параграф 2.3), важливо вжити системних заходів для оптимізації її управління. Перш за все, необхідно посилити контроль за термінами оплати, що дозволить значно знизити рівень прострочених боргів та поліпшити ліквідність підприємства. Встановлення чітких умов оплати та санкцій за прострочення допоможе стимулювати своєчасні платежі з боку клієнтів і

зменшить негативний вплив заборгованості на фінансову стабільність підприємства. Другим важливим заходом є аналіз платоспроможності дебіторів перед укладанням угод. Це дозволить уникнути ризиків, пов'язаних з потенційними неплатежами, і забезпечить більш надійні фінансові взаємовідносини з клієнтами. Оцінка фінансової спроможності кожного потенційного клієнта дозволить підприємству здійснювати більш обґрунтовані кредитні рішення.

Розробка гнучкої системи знижок і бонусів також має важливе значення для стимулювання своєчасних платежів. Впровадження знижок на послуги при попередній оплаті або бонусів для клієнтів без прострочених заборгованостей створить додаткові мотиваційні фактори для дотримання умов договору та зниження ризиків заборгованості. Оптимізація дебіторської політики підприємства передбачає визначення чітких меж заборгованості та застосування жорстких санкцій у разі її перевищення. Підвищення відповідальності дебіторів і застосування правових засобів, таких як подача позовів до суду, сприятиме зменшенню рівня прострочених заборгованостей та забезпечить більш ефективне стягнення боргів.

Отже, управління оборотним активами в умовах війни є складним, але важливим процесом, що вимагає постійної адаптації до змінюваної економічної ситуації. ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» може значно покращити свою фінансову стійкість, впроваджуючи пропозиції щодо оптимізації капіталу, управління ліквідністю та диверсифікації джерел фінансування. Використання цих заходів допоможе підприємству зберегти свою конкурентоспроможність та адаптуватися до економічних викликів, спричинених війною.

ВИСНОВКИ

Результати дослідження економічної сутності сутність понять «оборотний капітал», «оборотні активи» і «оборотні кошти» продемонстрували різноманітні підходи науковців – від абсолютно самостійних категорій до їх повного ототожнення.

Більш усталене та чітке уявлення в сучасній науці склалося про склад у структуру оборотних активів, незважаючи на те, що у різних галузях господарства вони можуть мати певні особливості. Різниця обумовлюється багатьма факторами, зокрема, особливостями організації виробничого / невиробничого процесу, умовами поставки та збуту, місцезнаходженням постачальників й споживачів, структурою витрат та ін.

Проведений аналіз декількох підходів до класифікацій оборотних активів дозволив зробити висновок говорити про значну схожість класифікаційних ознак і принципову неістотність відмінностей.

У сучасних умовах багато підприємств, які на перший погляд є прибутковими, змушені припинити свою господарську діяльність через неспроможність задовольнити короткострокові зобов'язання, коли вони виникають. Успішне управління оборотним капіталом має важливе значення для збереження бізнесу. Оцінка ефективності управління оборотними активами підприємства здійснюється через систему показників їх функціонування. При цьому важливим є забезпечення єдності критеріїв ефективності з критерієм платоспроможності, а також з іншими частковими показниками, що можна досягнути шляхом їх системного порівняння.

При аналізі ефективності та стану оборотних активів використовується система показників, до яких відносяться: величина, склад, структура і динаміка, оборотність, відносні показники – ліквідність, прибутковість, рентабельність. Застосовуються методи аналізу використання оборотних активів: горизонтальний і вертикальний аналіз, аналіз коефіцієнтів, факторний аналіз, а також балансові методи аналізу.

Однією з двох ключових цілей управління оборотним капіталом є забезпечення ліквідності. Підприємства з недостатнім обіговим капіталом не зможуть виконувати зобов'язання, коли вони виникнуть, що призводить до несвоєчасних виплат працівникам, постачальникам та іншим постачальникам кредитів. Пізні платежі можуть призвести до втрати лояльності співробітників, втрати знижок постачальника та пошкодження кредитного рейтингу. Неплатежі можуть призвести до обов'язкової ліквідації активів для погашення кредиторів.

Іншою ключовою метою є прибутковість і рентабельність. Кошти, пов'язані з оборотним капіталом, заробляють мало або взагалі не повертаються. Таким чином, компанія з високим рівнем оборотного капіталу може не досягти прибутку від залученого капіталу, очікуваний його інвесторами.

Проведений у розділі 2 кваліфікаційної роботи аналіз ринку діагностичних та лабораторних медичних послуг засвідчує про його значний потенціал розвитку. Технологічні інновації, зростаючий попит на складні лабораторні дослідження та цифровізація процесів сприяють зростанню ринку. Приватні лабораторії, як правило мережеві («Сінево», «Діла» та ін.), займають провідні позиції на ринку, пропонуючи широкий спектр послуг та новітнє обладнання.

Разом з тим сьогодні цей ринок також стикається з численними викликами, зокрема високими економічними бар'єрами, нерівним доступом до послуг між регіонами, проблемами з державною лабораторною інфраструктурою та негативним впливом військових конфліктів на медичну інфраструктуру. Для забезпечення сталого розвитку потрібні значні інвестиції в модернізацію медичної інфраструктури, підвищення доступності послуг для різних груп населення та розвиток регіональних лабораторій.

Пріоритети розвитку галузі включають удосконалення інтеграції медичних даних через електронні системи та розвиток телемедицини. Це дозволяє не тільки скоротити витрати, а й підвищити ефективність надання

медичних послуг, особливо лабораторних досліджень. Інвестиції в освіту та підготовку медичного персоналу також важливі, особливо в умовах, коли нові методи діагностики вимагають високої кваліфікації. Впроваджуючи сучасні стандарти якості та сертифікацію, можна значно підвищити довіру до лабораторій та забезпечити точність результатів досліджень.

Проведений у параграфах 2.2-2.3 аналіз фінансового стану ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД», його динаміки і структури активів та пасивів дав змогу зробити наступні висновки:

- 1) загалом за період 2020-2023 рр. компанія демонструє позитивну динаміку власних фінансових ресурсів;
- 2) усі показники рентабельності (продажів, активів, власного капіталу, оборотних активів) є високими і додатними, але спостерігається тенденція до їх падіння через збільшення витрат або зміну ринкових умов;
- 3) показники ліквідності відображають здатність підприємства покрити свої зобов'язання різними видами активів;
- 4) тенденції у зростанні оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості в цілому є позитивними, що свідчить про ефективне управління дебіторами та постачальниками;
- 5) частка кредиторської заборгованості в загальних позикових ресурсах коливалася протягом аналізованого періоду, досягнувши найвищого значення у 2021 році, що вказує на відтермінування платежів або зростання операційних обсягів;
- 6) зобов'язання за розрахунками зі страхуванням та оплатою праці є мінімальними, що свідчить про стабільність підприємства в цих напрямках;
- 7) значне зростання оборотності товарно-матеріальних запасів та зменшення періоду обороту послуг є позитивним сигналом для компанії, що свідчить про підвищення її ефективності.

Однак зниження оборотності активів та чистих активів потребує уваги, оскільки це свідчить про недосягнення оптимального рівня використання ресурсів. Також підприємству слід звернути увагу на проблему зростання

дебіторської заборгованості, що впливає на його платоспроможність у майбутньому. Поточні зобов'язання з бюджетом зберігають стабільно високі показники, хоча їх частка знизилась у 2021 році, що могло бути пов'язано з оптимізацією податкових зобов'язань. Інші поточні зобов'язання значно збільшились у 2022 році, що вимагає додаткового моніторингу та управління для забезпечення фінансової стабільності підприємства та для того, щоб уникнути непередбачених фінансових ризиків.

Враховуючи значне зростання дебіторської заборгованості ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД» у період з 2021 по 2023 рр., важливо вжити системних заходів для оптимізації її управління (розглянуто у параграфі 3.1). Перш за все, необхідно посилити контроль за термінами оплати, що дозволить значно знизити рівень прострочених боргів та поліпшити ліквідність підприємства. Встановлення чітких умов оплати та санкцій за прострочення допоможе стимулювати своєчасні платежі з боку клієнтів і зменшить негативний вплив заборгованості на фінансову стабільність підприємства. Другим важливим заходом є аналіз платоспроможності дебіторів перед укладанням угод. Це дозволить уникнути ризиків, пов'язаних з потенційними неплатежами, і забезпечить більш надійні фінансові взаємовідносини з клієнтами. Оцінка фінансової спроможності кожного потенційного клієнта дозволить підприємству здійснювати більш обґрунтовані кредитні рішення.

Розробка гнучкої системи знижок і бонусів також має важливе значення для стимулювання своєчасних платежів. Впровадження знижок на послуги при попередній оплаті або бонусів для клієнтів без прострочених заборгованостей створить додаткові мотиваційні фактори для дотримання умов договору та зниження ризиків заборгованості. Оптимізація дебіторської політики підприємства передбачає визначення чітких меж заборгованості та застосування жорстких санкцій у разі її перевищення. Підвищення відповідальності дебіторів і застосування правових засобів, таких як подача

позовів до суду, сприятиме зменшенню рівня прострочених заборгованостей та забезпечить більш ефективне стягнення боргів.

Як було показано у параграфі 3.2 кваліфікаційної роботи, автоматизація процесів обліку дебіторської заборгованості є ще одним важливим кроком. Впровадження сучасних програмних продуктів дозволить знизити ймовірність помилок при обліку та моніторингу заборгованості, що забезпечить більш оперативну реакцію на прострочення та підвищить точність ведення фінансових даних. Загалом, реалізація зазначених заходів дозволить значно зменшити обсяг дебіторської заборгованості ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД», підвищити ефективність стягнення боргів і поліпшити фінансові показники підприємства, що сприятиме стабільності та розвитку компанії в умовах конкуренції. Впровадження цифрових інструментів для моніторингу та контролю оборотних активів підприємства є важливим кроком до забезпечення фінансової стабільності та покращення ефективності управління активами. Застосування таких платформ, як UiPath, дозволяє автоматизувати процеси, що знижує людські помилки та підвищує швидкість обробки даних. У результаті, підприємства можуть досягти значного зростання грошових потоків, зменшення витрат на обробку інформації та покращення оперативного управління.

Прогнозування фінансових показників на основі різних сценаріїв розвитку проєкту (реалістичного, песимістичного та оптимістичного) демонструє позитивну економічну ефективність впровадження цифрових інструментів. У реалістичному сценарії очікується значне збільшення чистої приведеної вартості (NPV), що вказує на високий рівень рентабельності інвестицій. У песимістичному сценарії, хоча і спостерігається зниження інвестиційних витрат і коефіцієнта дисконтування, проєкт все одно показує позитивну фінансову ефективність. Це підтверджується значенням чистої приведеної вартості та високим індексом рентабельності інвестицій. Оптимістичний сценарій також підтверджує високий потенціал проєкту, з більшими обсягами грошових потоків і подальшим зниженням інвестиційних

витрат. Усі сценарії прогнозування свідчать про фінансову життєздатність та вигідність інвестицій у цифрові технології для управління оборотними активами.

Загалом впровадження UiPath для моніторингу та контролю оборотних активів забезпечує підприємствам високий рівень фінансової ефективності, підвищує їх конкурентоспроможність і дозволяє мінімізувати ризики, пов'язані з управлінням активами. Це є необхідним етапом для підтримки стабільності та розвитку бізнесу в умовах цифрової трансформації.

ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД» може значно покращити свою фінансову стійкість, впроваджуючи пропозиції щодо оптимізації капіталу, управління ліквідністю та диверсифікації джерел фінансування, які вкладені у параграфі 3.3. Використання цих заходів допоможе підприємству зберегти свою конкурентоспроможність та адаптуватися до економічних викликів, спричинених війною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент: навчальний курс. Київ: Ніка-Центр, 2014. 656 с.
2. Бут-Гусаїм О., Лисенко А. Оборотні активи підприємства: сутність поняття та теоретичні аспекти організації аналізу. *Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем* : матер. XI Міжнар. наук.-практ. конф., 30 листоп. 2023р. Кропивницький : ЦНТУ, 2023. С. 92–93.
3. Гелей Ю.О., Ревякін О.О., Леонідов А.В., Клієнтоорієнтований маркетинг як стратегічний інструмент успішного розвитку підприємств. *Економіка харчової промисловості*. 2023. Т. 15. № 4. URL: <https://journals.ontu.edu.ua/index.php/fie/article/view/2803/2959> (дата звернення 06.10.2024).
4. Головченко Т.М., Мисловська А.В. Оборотні активи підприємства: сутність, структура та динаміка (на прикладі Херсонської області). *Таврійський науковий вісник*. 2009. Вип. 63, Ч. 2.
5. Гоцуляк С.М. Деякі аспекти управління оборотним капіталом підприємства. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2011. Вип. 41(2). С. 38-44.
6. Григораш Т.Ф. Шляхи вдосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства. *Економічні науки*. 2014. № 10(13). С. 59–61.
7. Досліджувати, щоб перемагати: ринок приватної лабораторної медицини стабілізується. URL: <https://delo.ua/business/doslidzuvati-shhob-peremagati-rinok-privatnoyi-laboratornoyi-medicini-ukrayini-stabilizujetsya-414007/>**Ошибка! Источник ссылки не найден.** (дата звернення 20.10.2024).
8. Клінічна лабораторна діагностика : підручник / Л.Є. Лаповець, Г.Б. Лебедь, О.О. Ястремська та ін.; за ред. Л.Є. Лаповець. Київ: ВСВ «Медицина», 2019.

9. Кравченко О.С., Іванова Г.М. Оборотні активи: сутність, особливості формування та місце в фінансово–економічному механізмі управління підприємством. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2011. №5. С.29.
10. Крайник О.П., Барвінська Є.С. Економіка підприємства: навч. посібник. Львів: Національний університет «Львівська політехніка. Інтелект-Захід», 2015. 466 с.
11. Кузенко Т.Б., Сизова В.С. Управління дебіторською заборгованістю як фактор забезпечення фінансової безпеки підприємств. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2010. № 29. С. 124 –126.
12. Матукова Г.І., Костюченко Д.В. Управління оборотним капіталом підприємства в умовах кризи. *Економіка Криму*. 2010. № 1(30).
13. Мельничук К.С. Управління оборотними активами підприємства як необхідна складова забезпечення їх ефективної діяльності. *Наука й економіка*. 2009. № 4(16). Т. 2. С. 108-112.
14. Напрямки лабораторних досліджень в компанії ТОВ «МЛ ДІЛА» URL: <https://dila.ua/laboratory.html> (дата звернення 19.10.2024).
15. Натрус Л.В. Основи лабораторної діагностики (для лікарів клінічних спеціальностей). Навчально-наочний посібник для студентів медичних факультетів. Київ: НМУ імені О.О.Богомольця. 2022.
16. Нестеренко С.С. Оборотні кошти в умовах формування ринкової економіки. *Науковий вісник Академії муніципального управління*. 2009. Вип. 7.
17. Нестеренко С.С. Структурні зміни оборотного капіталу та їх вплив на фінансовий стан підприємств. *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2011. №2. С.45-53.
18. Носов П.Л. Сучасна класифікація оборотних активів. *Економіка і держава*. 2010. № 7. С.43-46.

19. Офіційний сайт ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД». URL: <https://mdcexpert.com/contacts/> (дата звернення 11.10.2024).
20. Паламарчук А. С. Оцінка і аналіз майнового стану і структури капіталу. *Довідник економіста*. 2010. №8. С. 24-31.
21. Пан Л.В. Джерела поповнення та ефективність використання оборотних коштів промисловості: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.07.01. К.: Ін-т економіки НАН України. 2011. 24 с.
22. Пельтек Л.В., Писаренко С.М. Методологічні аспекти формування системи управління оборотними активами підприємства. *Вісник Запорізького національного університету*. 2010. № 1(5). С. 43-49.
23. Поважний О.С., Крамзіна Н.О., Кваша Ю.В. Особливості визначення сутності та складу поняття «оборотні активи». *Економічний простір*. 2008. № 12/2. С. 41-52.
24. Про-Консалтинг. Моніторингове дослідження ринку лабораторних послуг в Україні. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/monitoringovoe-issledovanie-rynka-laboratornyh-uslug-v-ukraine-2024-god> (дата звернення 17.10.2024).
25. Про-Консалтинг. Ринок лабораторних послуг в Україні: фактори та тренди. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/rynok-laboratornyh-uslug-v-ukraine-factory-i-trendy> (дата звернення 18.10.2024).
26. Романовський М. В. Фінанси підприємств. К.: РЮІД, 2010. 315 с.
27. Савицька Г.В. Аналіз господарської діяльності підприємства : підр. К.: Знання, 2012. 512 с.
28. Семенюк Н.О. Узагальнення та удосконалення класифікації оборотних активів. *Економічний простір*. 2012. №58. С.243–249.
29. Фуреа Т.А. Концептуальні засади управління оборотними активами підприємства. *Вісник ОНУ ім. Мечникова*. 2014. Т.19. Вип. 1/2. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/14658/1/51.pdf> (дата звернення 17.10.2024).

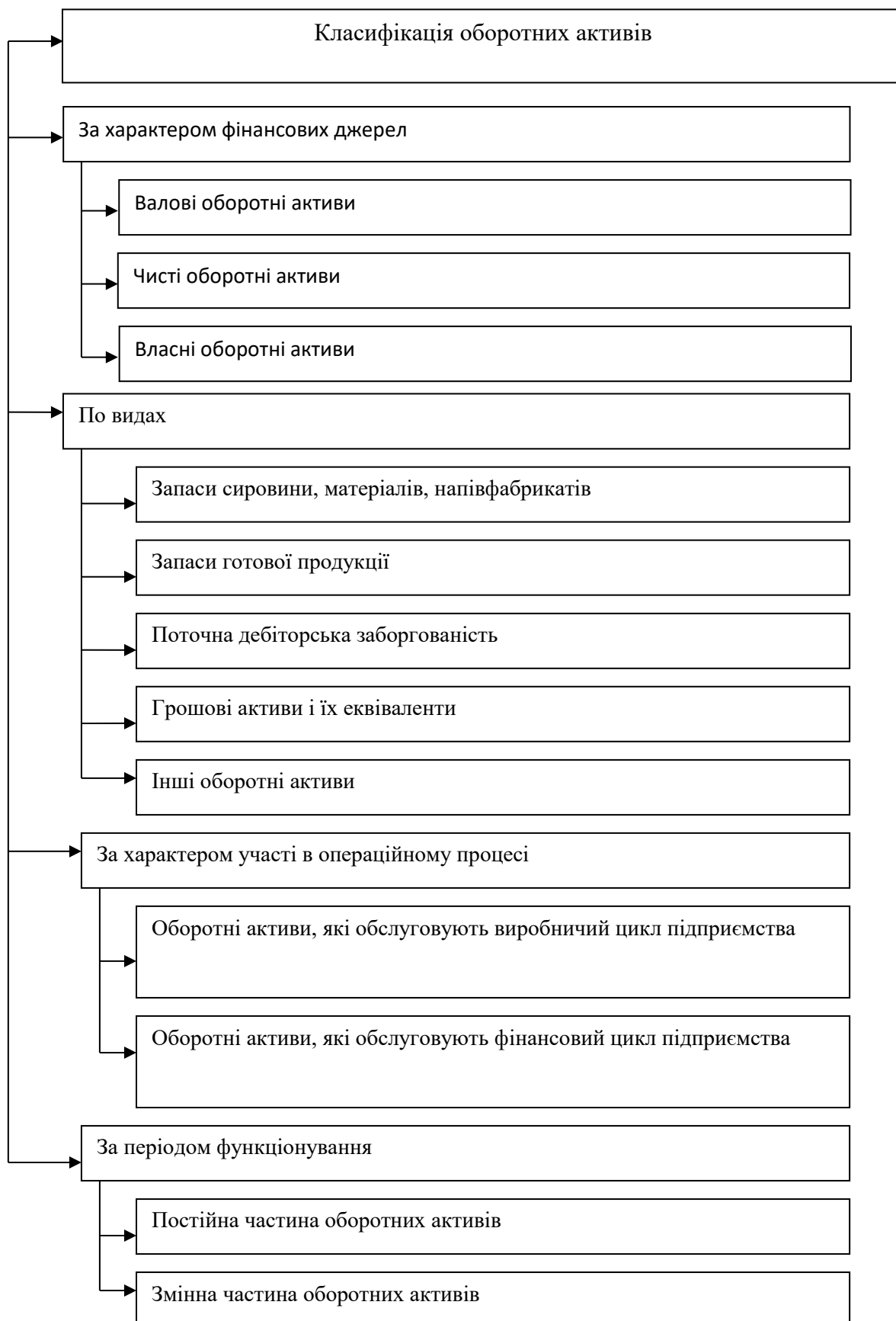
30. Шаманська О.І. Основні напрями підвищення ефективності управління ресурсним потенціалом підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 6. С. 166–172.
31. Шевченко В.О. Напрями використання фінансових ресурсів підприємств. *Фінансове право*. 2014. № 5. С. 126–133.
32. Шеремет М. Майно підприємства: сутність, класифікація та принципи його формування. *Економічний аналіз*. 2013. Вип.2 (18). С. 295-298.
33. Шишкоєдова Н. Н. Методика фінансового аналізу підприємств. *Економічний аналіз: теорія и практика*. 2010. № 5. С.42-46.
34. Шурпенкова Р.К., Демко І.І. Організація і методика економічного аналізу: навчальний посібник. Київ: УБС НБУ, 2011. 287 с.
35. Шурпенкова Р.К., Іваньчук О.Й. Сутність та основи організації аналізу оборотних активів. *Вісник Запорізького національного університету*. 2010. № 3(7). С. 150-154.
36. EMCIMED. Ринок лабораторних досліджень. URL: <https://emci.ua/statti/rynok-laboratornykh-doslidzhen/> (дата звернення 22.10.2024).
37. UiPath – платформа для автоматизації бізнес-процесів. URL: <https://evergreens.com.ua/ua/articles/uipath.html> (дата звернення 17.11.2024).
38. UiPath. Портал Хабр. RPAconsultant: 19 жовтня 2021. URL: <https://habr.com/ru/companies/uipath/articles/584276/> (дата звернення 17.11.2024).

ДОДАТКИ

Підходи до визначення сутності оборотних активів

Автор	Визначення	Ключові характеристики
Зелгавілс І.В., Парфаняк П.А.	Оборотні активи – грошові кошти і мобільні активи, які перетворюються в грошові засоби протягом одного виробничого циклу, що забезпечує безперервність виробничого процесу виробництва і обороту і отримання прибутку	Грошові ресурси, вкладені в оборотні виробничі фонди і фонди обігу для забезпечення безперервного виробництва і реалізації продукції
З. Боді, Роберт Мертон	Оборотні активи – грошові кошти компанії і вся решта статей балансу, які протягом року передбачається перетворити в гроші	
Ковальов В.В., Русак Н.А.	Оборотні активи відносяться до мобільних активів підприємства, які є грошовими засобами або можуть бути перетворені в них протягом одного року або одного операційного циклу	Активи, які протягом одного виробничого циклу або одного календарного року можуть бути перетворені в гроші
Володькина М.В.	Оборотні активи – це частина активів підприємства, яка включає оборотні засоби і короткострокові фінансові інвестиції	
Холт Р.Н.	Оборотні активи – активи, які можуть бути перетворені в готівку протягом одного року	
Ільєнкова С.Д.	Оборотні активи – фінансові ресурси, які вкладаються в об'єкти, використання яких здійснюється фірмою або в рамках одного відтворюючого циклу, або в рамках відносно короткого періоду	Авансована вартість в оборотні виробничі фонди і фонди обігу
Піддьоргін О.М.	Оборотні активи (оборотні кошти) – це кошти, авансовані в оборотні виробничі фонди і фонди обігу для забезпечення безперервності процесу виробництва, реалізації продукції і отримання прибутку	
Ченг Лі, Джозеф И. Фінергі	Оборотні активи – відображені в доларах поточні активи організації, які включають грошові кошти, цінні папери, які легко реалізуються, товарно-матеріальні запаси і	Авансована вартість в оборотні виробничі фонди і фонди обігу
Брігхем Е.	Оборотні активи – інвестиції фірми в короткострокові активи – готівку, ліквідні цінні папери, товарно-матеріальні запаси і рахунки дебіторської заборгованості	

Класифікація оборотних активів підприємства

Показники оборненості оборотного капіталу

Показник	Спосіб розрахунку	Пояснення
Загальні показники оборненості		
Коефіцієнт оборненості оборотних активів, оборотів	Виручка від продажу / середньорічна вартість оборотних активів	Характеризує швидкість обороту оборотних активів організації
Тривалість обороту	Кількість днів в році / коефіцієнт оборненості оборотних активів	Характеризує тривалість обороту в днях
Коефіцієнт забезпеченості оборотними коштами	Середньорічна вартість оборотних активів / виручка від продажу	Характеризує обсяг оборотних активів, який виражений в сумі виручки від продажу
Показники управління активами		
Оборненість запасів, днів	(середня вартість запасів * кількість днів в році) / виручка від продажу	Показує середнє число днів обороту запасів в періоді, що аналізується
Оборненість грошових коштів і їх еквівалентів, днів	(середня вартість грошових коштів і їх еквівалентів * кількість днів в році) / виручка від продажу	Показує період обороту і грошових еквівалентів
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	(середня вартість дебіторської заборгованості * кількість днів в році) / виручка від продажу	Показує тривалість обороту дебіторської заборгованості організації

Додаток Г

Фінансова звітність підприємства ТОВ «МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД»

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВ "МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД"	Дата (рік, місяць, число)	Код
Територія	КІРОВОГРАДСЬКА	за ЄДРПОУ	2021 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	38164680
Вид економічної діяльності	Спеціалізована медична практика	за КОПФГ	3510100000
Середня кількість працівників, осіб	19	за КВЕД	240
Одиниця вибору:	тис. грн. з одним десятковим знаком		86.22
Адреса, телефон	проспект Університетський, буд. 2/5, м. КРОПИВНИЦЬКИЙ, КІРОВОГРАДСЬКИЙ РАЙОН, КІРОВОГРАДСЬКА обл., 25031		0953186836

І Баланс на 31 грудня 2020 р.

Актив		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
	Код рядка	На початок звітного року		На кінець звітного періоду
1	2	3		4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	129,3		100,6
первісна вартість	1001	184,4		184,4
накопичена амортизація	1002	(55,1)		(83,8)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-		1 202,0
Основні засоби :	1010	1 749,2		1 336,0
первісна вартість	1011	9 585,4		9 652,3
знос	1012	(7 836,2)		(8 316,3)
Довгострокові біологічні активи	1020	-		-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-		-
Інші необоротні активи	1090	-		-
Усього за розділом I	1095	1 878,5		2 638,6
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	289,0		55,0
у тому числі готова продукція	1103	-		-
Поточні біологічні активи	1110	-		-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	34,3		40,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-		4,3
у тому числі з податку на прибуток	1136	-		-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	947,2		1 063,0
Поточні фінансові інвестиції	1160	-		-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 266,2		823,5
Витрати майбутніх періодів	1170	-		-
Інші оборотні активи	1190	-		-
Усього за розділом II	1195	3 536,7		1 985,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-		-
Баланс	1300	5 415,2		4 624,5

Продовження додатку Г

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	500,0	500,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 052,2	2 448,1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	3 552,2	2 948,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	215,7	595,2
розрахунками з бюджетом	1620	990,6	627,3
у тому числі з податку на прибуток	1621	970,5	608,7
розрахунками зі страхування	1625	38,8	34,0
розрахунками з оплати праці	1630	116,9	136,6
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	501,0	283,3
Усього за розділом III	1695	1 863,0	1 676,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	5 415,2	4 624,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2020 р.

Форма № 2-ж Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	21 201,9	17 559,6
Інші операційні доходи	2120	2,8	-
Інші доходи	2240	66,5	81,3
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	21 271,2	17 640,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(10 784,9)	(5 355,5)
Інші операційні витрати	2180	(4 791,3)	(6 889,0)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(15 576,2)	(12 244,5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	5 695,0	5 396,4
Податок на прибуток	2300	(1 025,1)	(971,4)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	4 669,9	4 425,0

ЕП
ПЕТРЕБЕНКО
ВАЛЕНТИН
ПАВЛОВИЧ

ПЕТРЕБЕНКО ВАЛЕНТИН ПАВЛОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Продовження додатку Г

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВ "МДЦ ЕКСПЕРТ-КИРОВОГРАД"	Дата (рік, місяць, число)	2022	01	01
Територія	КИРОВОГРАДСЬКА	за ЄДРПОУ	38164680		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТГГ	UA39040210010019355		
Вид економічної діяльності	Спеціалізована медична практика	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників, осіб	20	за КВЕД	86.22		
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	проспект Університетський, буд. 2/5, м. КРОПИВНИЦЬКИЙ, КИРОВОГРАДСЬКИЙ РАЙОН, КИРОВОГРАДСЬКА обл. 25031	0953186836			

1. Баланс на 31 грудня 2021 р.

		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	100,6	71,8	
Первісна вартість	1001	184,4	181,8	
Накопичена амортизація	1002	(83,8)	(110,0)	
Незвершені капітальні інвестиції	1005	1 202,0	-	
Основні засоби :	1010	1 336,0	5 016,5	
первісна вартість	1011	9 652,3	13 844,2	
знос	1012	(8 316,3)	(8 827,7)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	2 638,6	5 088,3	
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	55,0	54,2	
у тому числі готова продукція	1103	-	-	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	40,1	35,7	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	4,3	63,3	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 063,0	957,6	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	823,5	2 134,8	
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-	
Інші оборотні активи	1190	-	-	
Усього за розділом II	1195	1 985,9	3 245,6	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	4 624,5	8 333,9	

Продовження додатку Г

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	500,0	500,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 448,1	4 446,7
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	2 948,1	4 946,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	595,2	2 203,9
розрахунками з бюджетом	1620	627,3	531,3
у тому числі з податку на прибуток	1621	608,7	531,3
розрахунками зі страхування	1625	34,0	-
розрахунками з оплати праці	1630	136,6	37,0
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	283,3	615,0
Усього за розділом III	1695	1 676,4	3 387,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	4 624,5	8 333,9

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2021 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	21 355,9	21 201,9
Інші операційні доходи	2120	-	2,8
Інші доходи	2240	43,0	66,5
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	21 398,9	21 271,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(6 426,3)	(10 784,9)
Інші операційні витрати	2180	(9 668,4)	(4 791,3)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(16 094,7)	(15 576,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	5 304,2	5 695,0
Податок на прибуток	2300	(954,7)	(1 025,1)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	4 349,5	4 669,9

ЕП
НЕТРЕБЕНКО
ВАЛЕНТИН
ПАВЛОВИЧ

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

НЕТРЕБЕНКО ВАЛЕНТИН ПАВЛОВИЧ

(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Продовження додатку Г

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство
ТОВ "МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД"

Дата (рік, місяць, число)

Коди		
2023	01	01
за ЄДРПОУ		
38164680		
за КАТОГТГ		
UA35040210010019355		
за КОПФГ		
240		
за КВЕД		
86.22		

Територія КІРОВОГРАДСЬКА

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності Спеціалізована медична практика

Середня кількість працівників, осіб 22

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон проспект Університетський, буд. 2/5, м. КРОПИВНИЦЬКИЙ, КІРОВОГРАДСЬКИЙ РАЙОН, КІРОВОГРАДСЬКА обл., 25031

0953118683

І. Баланс на 31 грудня 2022 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	71,8	43,1
Первісна вартість	1001	181,8	181,8
Накопичена амортизація	1002	(110,0)	(138,7)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	4,2
Основні засоби :	1010	5 016,5	4 603,4
первісна вартість	1011	13 844,2	13 638,4
знос	1012	(8 827,7)	(9 035,0)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	5 088,3	4 650,7
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	54,2	30,7
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	35,7	79,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	63,3	6,9
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	957,6	4 483,1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 134,8	422,4
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	3 245,6	5 022,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	8 333,9	9 673,0

Продовження додатку Г

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	500,0	500,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4 446,7	7 002,0
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	4 946,7	7 502,0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 203,9	418,2
розрахунками з бюджетом	1620	531,3	575,2
у тому числі з податку на прибуток	1621	531,3	560,9
розрахунками зі страхування	1625	-	2,7
розрахунками з оплати праці	1630	37,0	26,0
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	615,0	1 148,9
Усього за розділом III	1695	3 387,2	2 171,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	8 333,9	9 673,0

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2022 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	23 292,4	21 355,9
Інші операційні доходи	2120	23,6	-
Інші доходи	2240	33,6	43,0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	23 349,6	21 398,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(10 021,4)	(6 426,3)
Інші операційні витрати	2180	(9 903,5)	(9 668,4)
Інші витрати	2270	(308,8)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(20 233,7)	(16 094,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	3 115,9	5 304,2
Податок на прибуток	2300	(560,9)	(954,7)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	2 555,0	4 349,5

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

НЕТРЕБЕНКО
ВАЛЕНТИН
ПАВЛОВИЧ

НЕТРЕБЕНКО ВАЛЕНТИН ПАВЛОВИЧ

(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Продовження додатку Г

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу І)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство
ТОВ "МДЦ ЕКСПЕРТ-КІРОВОГРАД"

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КАТОТІГ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди		
2024	01	01
38164680		
UA35040210010019355		
240		
86.22		

Територія КІРОВОГРАДСЬКА

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності Спеціалізована медична практика

Середня кількість працівників, осіб 25

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон проспект Університетський, буд. 2/5, м. КІРІВНИЦЬКИЙ, КІРОВОГРАДСЬКИЙ РАЙОН, КІРОВОГРАДСЬКА обл., 25031

0953186836

І Баланс на 31 грудня 2023 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	43,1	14,3
Первісна вартість	1001	181,8	181,8
Накопичена амортизація	1002	(138,7)	(167,5)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	4,2	202,4
Основні засоби :	1010	4 603,4	4 014,7
первісна вартість	1011	13 638,4	13 531,1
знос	1012	(9 035,0)	(9 516,4)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	4 650,7	4 231,4
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	30,7	23,3
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	79,2	0,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	6,9	14,5
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 483,1	7 038,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	422,4	1 917,5
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	5 022,3	8 993,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	9 673,0	13 225,3

Продовження додатку Г

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	500,0	500,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7 002,0	10 156,3
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	7 502,0	10 656,3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	418,2	540,3
розрахунками з бюджетом	1620	575,2	698,8
у тому числі з податку на прибуток	1621	560,9	692,3
розрахунками зі страхування	1625	2,7	-
розрахунками з оплати праці	1630	26,0	20,3
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 148,9	1 309,6
Усього за розділом III	1695	2 171,0	2 569,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	9 673,0	13 225,3

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2023 _____ р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	29 749,4	23 292,4
Інші операційні доходи	2120	26,5	23,6
Інші доходи	2240	5,9	33,6
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	29 781,8	23 349,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(14 532,1)	(10 021,4)
Інші операційні витрати	2180	(11 354,1)	(9 903,5)
Інші витрати	2270	(48,9)	(308,8)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(25 935,1)	(20 233,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	3 846,7	3 115,9
Податок на прибуток	2300	(692,4)	(560,9)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	3 154,3	2 555,0

ЕП
НЕТРЕБЕНКО
ВАЛЕНТИН
ПАВЛОВИЧ

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

НЕТРЕБЕНКО ВАЛЕНТИН ПАВЛОВИЧ

(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад